

Majandusaasta aruanne 2001

Eesti Haigekassa Majandusaasta aruanne 2001

Nimi	Eesti Haigekassa
Maksumaksjate ja maksukinnipidajate riikliku registri number	B0000001
Address	Lembitu 10, Tallinn 10114
Telefon	(0) 620 8430
Faks	0) 620 8449
E-post	info@haigekassa.ee
Kodulehekülje interneti address	www.haigekassa.ee
Majandusaasta algus	01. jaanuar 2001
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2001
Põhitegevusala	riiklik ravikindlustus
Juhatus	Maris Jesse (esimees) Toomas Palu Andres Rannamäe Rein Parelo
Audiitor	KPMG Estonia

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, audiitori järelendusotsusest ja tulemi jaotamise ettepanekust.

Sisukord

Tegevusaruanne 2001	4
Lühikokkuvõte	4
Haigekassa tegevusaruanne	6
Ravikindlustushüvitiste kasutamise analüüs 2001. aastal	12
Ravikindlustushüvitiste kulud	14
Ravikindlustuse administreerimise ehk haigekassa ülalpidamise kulud	31
Raamatupidamise aastaaruanne	35
Juhatuse deklaratsioon	35
Bilanss	36
Tulemiaruanne	38
Raamatupidamise aastaaruande lisad	39
Lisa 1. Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	39
Lisa 2. Rahavoogude aruanne	43
Lisa 3. Raha ja pangakontod	43
Lisa 4. Aktsiad ja väärtpaberid	44
Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded	44
Lisa 6. Muud viitlaekumised	45
Lisa 7. Maksud	45
Lisa 8. Varud	45
Lisa 9. Põhivara	46
Lisa 10. Eesti Haigekassa poolt antud laenu	47
Lisa 11. Kapitalirent ja kasutusrent	48
Lisa 12. Omakapitali muutuste aruanne	48
Lisa 13. 2001.aasta eelarve täitmise aruanne	49
Audiitori järeldusotsus	50
Majandusaasta aruande allkirjad	51

Tegevusaruanne 2001

Käesolev aruanne koosneb kolmest alajaotusest.

- I Eesti Haigekassa tegevusaruanne "Eesti Haigekassa arengukava 2001-2003" ja 2001. aasta tegevusplaani täitmise kohta põhiülesannete lõikes.
- II Ravikindlustushüvitiste kasutamise analüüs ja tulemused 2001. aastal, eelarve täitmise seletuskiri.
- III Raamatupidamise aastaaruanne 31.12.2001 seisuga.

Lühikokkuvõte

Haigekassa tegevusplaan 2001 oli koostatud Eesti Haigekassa nõukogu poolt 2. märtsil 2001 kinnitatud "Eesti Haigekassa arengukava aastateks 2001-2003" alusel. Organisatsioonisiselt oli 2001. aasta peamiselt süsteemide üles ehitamise ja juhtimisvalikute aasta, millega lõime eeldused oluliseks kvalitatiivseks arenguks ning majanduslikuks tõhususeks ravikindlustushüvitiste ja haigekassa organisatsiooni juhtimises. Haigekassa tegevusplaan 2001 täideti kõikides peamistes ülesannetes järgnevate tulemustega:

1. Haigekassa tugevdas oma rolli kindlustatute huvide kaitsel ning töötas välja süsteemsed alused ravikindlustushüvitiste kasutamise efektiivistamiseks ja kättesaadavuse tagamiseks:
  - 1.1. Aastal 2001 kindlustatutele raviteenuste kättesaadavus jäi üldiselt samale tasemele võrreldes 2000 aastaga ning paranes järjekordade lühendamisega silmakaeoperatsioonidele ja liigesproteesimisele.
  - 1.2. Ravikindlustushüvitiste planeerimises tugevdas haigekassa kindlustatukeskset (juhupõhist) lähenemist.
  - 1.3. Ravikindlustushüvitiste kulude kasvu ohjamiseks töötas haigekassa välja ja on juurutamas uusi finantseerimise aluseid (komplekshinnad, referentshinnad, konkurents teenuste osutajate vahel)

2. Eesti Haigekassa organisatsioon on optimeeritud ja kvalitatiivselt uuenenud:
  - 2.1. Haigekassa viis tulemuslikult läbi struktuuri reform ja on üles ehitatud ühtne juhtimissüsteem.
  - 2.2. Tööprotsesside täielik kaardistus ja protseduuride tööplaan on eelduseks ühtsele kvaliteedile ja organisatsiooni efektiivsusele.
  - 2.3. Loodi ühtne ja tsentraalne infosüsteem ning ühendati varasemad 17 eraldiseisvat kindlustatute andmebaasi üheks ühtseks andmebaasiks, edukalt käivitus üleminek standardsele majandustarkvarale.
  - 2.4. Töötati välja süsteemne lähenemine töötajate kompetentsuse hindamiseks ja arendamiseks.
  - 2.5. Töötajate rahulolu uuring tõestas läbiviidud muudatuste tulemuslikkust ning töötajate toetust sellele.
  - 2.6. Klientide ja partnerite teenindamiseks on loodud kvalitatiivselt uus tase.

Juhatus hindab haigekassa 2001 tegevusplaani ja eelarve täitmist ning tulemuslikkust hindega "hea". Täitsime kõik peamised planeeritud ravikindlustuse süsteemi ja haigekassa organisatsiooni arengulised ülesanded. Hüvitiste kasutust suutsime ohjata eelarve piires, v.a. ravimikulu, ning ravikindlustuse administreerimiskulud jäid 10% väiksemad eelarves planeeritud tasemest. Tegevusplaani tähtaegadest kinnipidamisel tekkis mõningate ülesannete täitmisel viivitusi, mis olid tingitud nii sisemistest põhjustest (ülesannete keerukus ja väga suur arendusprojektide kontsentratsioon piiratud hulga spetsialistide peal ning liialt optimistlik planeerimine) kui haigekassavälistest põhjustest (mõnede teemade pikem aruteluperiood nõukogus, ravikindlustuse seaduse eelnõuga seonduvate rakenduste viibimine seoses viivitustega eelnõu ministriumitevahelisel kooskõlastusringil).

Haigekassa tegevusaruanne

Järgnev aruanne kajastab Eesti Haigekassa nõukogu kinnitatud Eesti Haigekassa arengukava 2001-2003 alusel kinnitatud haigekassa tegevusplaan 2001 täitmist plaani alajaotuste lõikes. Peamiste eesmärkide saavutamist on kirjeldatud seotuna püstitatud eesmärgiga.

1. Ühtne juhtimissüsteem ja efektiivne organisatsiooni struktuur

- 1.1. **Eesmärk: Üleminek uuele struktuurile, tähtaeg 01.09.2001.** Aastal 2001 viidi edukalt ja tähtaegselt läbi haigekassa juhtimissüsteemi ja struktuurireform. Endise 17 iseseisva haigekassa asemel moodustati 7 piirkondlikku osakonda, millede juhtimine on allutatud ühtsetele põhimõtetele ja reeglitele.
- 1.2. **Eesmärk: Efektiivne organisatsioon.** Haigekassa tegevusprotsesside ühtseks juhtimiseks ning teenuste osutamise standardiseerimiseks alustati IV kvartalis kogu haigekassat hõlmava protsesside kaardistusega, millega on loodud alus haigekassa kulude optimeerimiseks ning tegevuste kvaliteedi tõusuks.
- 1.3. **Eesmärk: Tulemusjuhtimise sisseviimine, tähtaeg 01.09.2001.** Alates teisest poolaastast juurutati organisatsioonis tulemusjuhtimine, mida käesolevaks aastaks on oluliselt edasi arendatud. Kõik haigekassa töötajad omavad isiklikke tulemusplaanid ning annavad nende alusel oma vahetutele juhtidele aru. Töötajate rahuloluuuringu alusel on töötajate ja juhtide hinnangul süsteemi juurutamine toonud kaasa selgust ja konkreetset eesmärkide püstitamisse, ülesannete täitmisesse ning tagasiside andmisesse.

- 1.4. **Eesmärk: Ühtse planeerimis- ja aruandlussüsteemi sisseviimine, tähtajad 31.06.2001 ja 31.07.2001.** Haigekassa planeerimise süsteemi täiendati juhtimistasandite tulemuskaartide ja tegevusplaanide ühtlustamisega ning kinnitatud on aruandluse süsteem, mis määratleb ära kõikide juhtimistasandite ja valdkondade aruanded. Planeerimissüsteemi ja tulemuskaartide planeeritust pikem arutlusaeg nõukogus lükkas edasi ka vastavate rakenduste tähtaegasid. Aruandlussüsteem töötati välja novembris-detsembris ning kinnitati juhatuses 09.01.2002.
- 1.5. **Eesmärk: Eelarvestamise süsteemi korrigeerimine ja juurutamine, tähtaeg 30.06.2001.** Eelarve planeerimisel juurutati ressursi/vajadusekeskne planeerimine, viies sisse eelnevalt vastavad muudatused ka kuluarvestus-põhimõttesse. Ressursikeskne ülapidamiskulude arvestus ja planeerimine olid esimesteks sammudeks üleminekul tegevuspõhisele kuluarvestusele. Aasta 2002 eelarve on koostatud tähtajaliselt ja uutel alustel.
- 1.6. **Eesmärk: Efektiivne organisatsioon, üleminek uuele struktuurile, tähtaeg 01.09.2001.** Loodi sisekontrolli osakond, mille põhimäärus kinnitati 25. juulil. Kuigi osakond oli aastalõpu seisuga veel lõpuni komplekteerimata, viidi läbi mitmeid auditeid nii põhi- kui ka tugiprotsessidest kinnipidamise kui ka protseduuride toimimise osas. Suurematest projektidest võib välja tuua arvete käsitlemise ja töövõimetushüvitiste arvestamise ning väljamaksmise õigsuse auditeid.

2. Ravikindlustuse vahendite efektiivne kasutamine ja tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamine

- 2.1. **Eesmärk: Tervise edenduse ja haiguste ennetuse prioriteetide kinnitamine, tähtaeg 30.06.2001.** Rahvatervise näitajate ja vastavate ravikulude analüüsi alusel kinnitati tervise edendamise ja haiguste ennetamise prioriteedid ning tervise edendamise projektide rahastamise ja järelevalve põhimõtted. Selle tulemusena on haigekassa poolt projektidena teostatav edendus- ja ennetus-tegevus selgete eesmärkidega, arvestatakse tõenduspõhisust, teostajate pädevust ja projektide tulemuslikkuse jälgimiseks kasutatakse tulemuslikkuse indikaatoreid. Rahastatavatel tegevustel on põhjus-tagajärg seosed vähendamaks haigekassa kulusid konkreetsete terviseprobleemide ravile. Eesmärk täidetud.
- 2.2. **Eesmärk: Tervise edenduse ja haiguste ennetuse projektide juhtimise ja järelevalve mehhanismide kinnitamine, tähtaeg 30.06.2001.** Mehhanismid projektide sisulise ja rahalise auditeerimise kohta kinnitas haigekassa juhatus otsusena. Tervise edendamise projektide puhul alustati aastast 2001. projektide kulu-tulususe hindamisega, mis loob alused kuluefektiivsemate projektide rahastamisele. Uus rahastamisskeem näeb ette projekti tegevuste eest tasumist vastavalt tegevuste kvaliteedi ja muude nõuete täitmisele. Eesmärk täidetud.
- 2.3. **Eesmärk: Tervise edenduse ja haiguste ennetuse projektide tõendus-põhisuse ja tulemuslikkuse tõhustamine, tähtaeg 31.12.2001.** Vastavalt juhatuse otsusele teostati 2001.a. lõpus tervist edendavate projektide täiendav finants- ja sisukontroll, mille tulemusena saadi ülevaade projektide rahaliste

vahendite sihipärasusest ning projektide tegevuste vastavusest plaanitule ning võimalikest takistustest. Eesmärk täidetud.

- 2.4. **Eesmärk: Üldarstiabi tegevusaruande väljaarendamine, tähtaeg 30.04.2001.** Projekti eesmärk oli tegevusaruande ühtse vormi väljatöötamine ja sobivate kvaliteedi-indikaatorite leidmine perearsti tegevuse hindamiseks struktuuri, protsessi ja tulemuste seisukohalt. Esialgne versioon tegevusaruandest oli välja töötatud ja edastatud perearstide seltsile 30.06.2001.a. Lõpliku versiooni väljatöötamine on edasi lükkunud haigekassa täitmata arst-spetsialisti ametikoha tõttu (2 konkurssi lõppenud tulemusteta). Perearstide seltsiga kokkuleppel peab aruanne valmima koostöös Eesti Perearstide Seltsiga 1.06.2002. Eesmärk täidetud osaliselt.
- 2.5. **Eesmärk: Haigla- ja eriarstiabi tüüplepingu edasiarendamine, tähtaeg 31.03.2001.** 2001.a. tüüpleping välja töötatud tähtajaks, 2002.a. tüüpleping töötatud välja 2001.a. detsembriks. Eesmärk täidetud.
- 2.6. **Eesmärk: Haigla- ja eriarstiabi tegevusaruande väljaarendamine, tähtaeg 30.05.2001.** Projekti eesmärk oli tegevusaruande ühtse vormi väljatöötamine ja sobivate kvaliteedi-indikaatorite leidmine raviausutuse tegevuse hindamiseks struktuuri, protsessi ja tulemuste seisukohalt. Ülesande keerukuse ning Eesti kogemuse puudumise tõttu projekti etappide tähtajad pikenesid. 2001.a. lõpuks oli välja töötatud esimene versioon, see testitud kahes piloothaiglas ning alustatud läbirääkimise kooskõlastuseks erialaseltsidega ning Eesti Haiglate Liiduga. Eesmärk olulises osas täidetud.
- 2.7. **Eesmärk: Haigla- ja eriarstiabi kättesaadavuse põhimõtete kinnitamine, tähtaeg 30.06.2001.** 2002.a. lepingute lisa kättesaadavuse kriteeriumid määratletud. Pika ooteajaga raviteenuse kättesaadavuse parandamiseks on juhatuses kinnitatud silmakae ehk katarakti operatsiooni ja liigeste endoproteesimise näidustuse hindamise protokollid, mille juurutamist alustatakse 2002.aasta märtsist peale tarkvara valmimist. Ülesanne täidetud.
- 2.8. **Eesmärk: Haigekassa rahastavate teenuste loetelu kujunemise põhimõtted, tähtaeg 31.12.2001.** Töötati välja ja kinnitati nõukogu poolt (24.08.2001) teenuste loetelu kujunemise põhimõtted kindlustatu terviseuuringute, tervise säilitamise ja raviteenuste hinnakirja protseduuriga. Uue protseduuri kohaselt lähtub haigekassa tervishoiuteenuse hinnakirja lülitamise ettepaneku tegemisel reast kriteeriumidest, nagu tervishoiuteenuse tõendatud meditsiiniline efektiivsus, kulutõhusus, vajalikkus ühiskonnale ja kooskõla riigi tervishoiupoliitikaga ning vastavus ravikindlustuse rahalistele võimalustele. Eesmärk täidetud.
- 2.9. **Eesmärk: haiglavõrgu arengukava toetamine, tähtaeg 31.03.2001.** Alates 2001.aasta tüüplepingust on iga statsionaarse raviausutusega sõlmitavas lepingus lisa, milles raviausutus ja haigekassa lepivad kokku lähema 3 aasta jooksul selles raviausutuses osutatavate ja haigekassa poolt tasutavates tervishoiuteenuste liikides. Kokkulepete sõlmimise tähtajad pikenesid seoses Lõuna-Eesti haiglavõrgu arengukava väljatöötamisega ning Tallinna haigla-reformiga. Eesmärk täidetud hilinemisega.
- 2.10. **Eesmärk: raviteenuste vajaduste analüüs, tähtaeg 31.10.2001.** 2002.aastaks raviteenuste lepingute planeerimisel kasutati 2000.ja 2001.aasta 9 kuu raviteenuste kasutamise analüüsi, perearstide soovitusi eriarstiabi lepingupartnerite valikul ja andmeid plaanilise ravi järjekordade kohta. Vajaduste analüüs kajastatud 2002.a. eelarve seletuskirjas. Eesmärk täidetud.

- 2.11. **Eesmärk: soodusravimite loetelu kujunemise põhimõtete väljatöötamine, piirhindade ja piirmäärade läbivaatamine, tähtaeg 31.12.2001.**
Ravimihüvitiste paremaks planeerimiseks töötati välja spetsiaalne meetodika, kus arvestatakse retseptide arvu, retsepti keskmise maksumuse ja kogukulu muutusi ajas alates 1998.aasta algusest. Alates 2001.aastast on kõik soodusravimite retseptid arvutisüsteemis, mis võimaldab tõhusamat kontrolli, paremat kvaliteeti statistika osas ja detailset soodusravimite kasutamise analüüsi. Analüüsi ja eriala vajaduste määratlemisega viidi soodusravimite loeteludesse sisse kõik parandused, mis tagavad adekvaatse ravimistatistika. Soodusravimite väljakirjutamise piiranguid vähendati ja kogu süsteem muutus kindlustatusõbralikumaks, kaasajastati ravimiloetelusid (ebaefektiivsed ravimid arvati välja soodusravimite loeteludest), lisati 20 uut toimeainet tuginedes tõenduspõhisele meditsiinile. 2001.a. töötati koostöös kliiniliste farmakoloogide ja südamehaiguste erialaarstidega välja ettepanekud piirhindade kehtestamiseks. Lisaks töötati välja: grupipõhised referentshinnad e. referentshinnad ravimi sarnase toime alusel 40 toimeainele, mis on rühmitatud 8 gruppi ehk 8 hinda; toimeainepõhised referentshinnad 14 toimeainele; 7 toimeainet, millel on ravimihüvitise arvutamise aluseks kokkuleppehind. 2001.aastal valmisid ettepanekud ravimite hinnakokkuleppe sõlmimise korra kehtestamiseks. Ettepanekud esitatud sotsiaalministri määruse eelnõuna Sotsiaalministeeriumile. Ülesanne täidetud vastavalt ajakavale.
- 2.12. **Eesmärk: soodusravimite kasutamise analüüs, tähtaeg kvartaalne.**
2001. aasta teisest poolest alustati läbi haigekassa piirkondlike osakondade kõigile perearstidele tagasiside andmist väljakirjutatud soodusravimite kohta. Tagasiside andmise eesmärgiks on mõjutada arstide arusaama retseptide väljakirjutamise harjumusest ning vähendada ravimikasutuse kulusid. Retsepti keskmise maksumuse stabiliseerumine 2001.a. lõpul on positiivne märk tagasiside andmise efektiivsusest. Eesmärk täidetud.
- 2.13. **Eesmärk: raviteenuste komplekshindade arendamine, tähtaeg 31.10.2001.**
Komplekshindade arendamiseks on haigekassa juhatus kinnitanud otsusega DRG-de rakendusplaani, mille alusel on võetud eesmärgiks üle minna alates 2003. aastast aktiivravi haiglarajuhtude rahastamisele DRG-de alusel. 2001.a. on grupeeritud vastavalt DRG loogikale haiglaravi juhud 2000.a. andmete alusel, DRG-loogika tõlgitud, viidud läbi seminarid arstidega ja alustatud andmete puhastamist. Eesmärk täidetud vastavalt rakendusplaanile.
- 2.14. **Eesmärk: ühtse töövõimetushüvitise arvestuse ja kontrolli sisseviimine, tähtaeg 1.04.2001.** Töövõimetushüvitiste arvestuse ja kontrolli tõhustamiseks kehtivad juulist 2001 täiendavad ühtsed kohustuslikud kontrollprotseduurid sünnitus-, hooldus- ja haigushüvitise määramise ja isiku tulu ning sotsiaalmaksu maksmise kontrollimise kohta Maksuameti andmebaasist. Sotsiaalmaksu tasumise kontroll oli kohustuslik kõikide FIE-de töövõimetushüvitiste taotluste puhul ning samuti sünnitishüvitiste taotluste puhul. Meditsiinilise põhjendatuse kontroll oli kohustuslik kõigi üle 30-päevaste haigestumiste ning lapse hoolduslehe puhul alates 3-st korrast 6 kuu jooksul. Töövõimetushüvitiste arvestamise ja väljamaksmise õigsuse auditeerimisega alustas sisekontrolli osakond. Eesmärk täidetud hilinemisega.
- 2.15. **Eesmärk: planeeritavate ravikindlustuse seaduse muutuste rakenduse ettevalmistus.**
Ravikindlustuse seaduse eelnõu rakenduste ettevalmistus algas oktoobris 2001.

3. Ajakohane, ühtne ja turvaline infosüsteem

- 3.1. **Eesmärk: IT arengukontseptsiooni väljatöötamine, tähtaeg 20.03.2001.** Koostati haigekassa IT arengukontseptsioon, mis seab eesmärgiks tsentraalse, funktsionaalse, elektrooniliste kanalite kaudu kasutatava, standarditel ja standardsetel tarkvaralahendustel põhineva turvalise infosüsteemi.
- 3.2. **Eesmärk: IT süsteemi kohaldamine uuele struktuurile vastavaks, tähtaeg 01.06.2001.** Kogu haigekassa põhitegevust toetav infosüsteem tsentraliseeriti aasta lõpuks täies mahus, mille käigus ühendati 17 andmekogu üheks. Vaheetapiks oli juuniks 17 andmebaasi ühendamine haigekassa uuele piirkondlikule struktuurile vastavaks 7 andmebaasiks. Keskandmekogu käideldavuse tagamiseks hangiti ja juurutati töösse uus keskserver, rakendustarkvara käitlemisel mindi üle terminaalserveri kasutamisele. Ülesanne täideti tähtajaliselt, täies mahus tsentraliseerimine planeeritust isegi varem.
- 3.3. **Eesmärk: Andmeturbe kontseptsiooni koostamine ja rakendamine, tähtaeg 01.10.2002.** Koostöös Eesti Ühis pangaga koostati 'Vaata Maailma' projekti toetusel Haigekassa andmeturbe kontseptsioon, millega reguleeriti infovaradele andmeturbe nõuded, kasutatavad turbemeetmed ja nende rakendamine, projekti realiseerimiseks vajalik inimressurs osutus planeeritust oluliselt suuremaks, millest tulenevalt koostati 2001 kontseptsioon, mille rakendamine toimub 2002. aastal.
- 3.4. Infosüsteemide arendus- ja hoolduskulude kasvu pidurdamiseks ja funktsionaalsuse parandamiseks/lisamiseks otsustati üle minna standardsele majandustarkvarale, edukalt viidi läbi hange, mille tulemusel hangiti majandustarkvara SAP ja koostati juurutusplaan. Hangitud majandustarkvara katab lisaks finantsarvestusele ka finantsplaneerimise-, ravikindlustushüvitiste kasutamise analüüsi-, personali- ja juhtimisarvestusvaldkondi.
- 3.5. **Eesmärk: e-haigekassa arendamine.** Laiendati olemasolevate kindlustatutele suunatud e-teenuste funktsionaalsust, lisades võimaluse jälgida töövõimetushüvitiste määramist ja maksmist, tööandajatele töötati välja pilootrakendus ettevõtte töötajate kindlustuse elektroonilises kanalis haldamiseks, raviasutustele/apteekidele töötati välja pilootrakendus raviarvete/soodusretseptide elektrooniliseks edastamiseks. Nimetatud rakenduste ulatuslik rakendamine 2002. aastal võimaldab viia olulise osa infovahetusest tööandjate ja raviasutustega elektroonilisse keskkonda.

4. Kvalifitseeritud ja motiveeritud töötajad

- 4.1. **Eesmärk: Ühtse personalipoliitika elluviimine.** Töötati välja ja kinnitati ühtne ametikohtade süsteem koos ühtse personalijuhtimise dokumentatsiooniga (töölepingud, ametijuhendid, jne). Töötati välja ja kinnitati ühtsed töötajate värbamise, valiku ja vabastamise protseduurid.
- 4.2. **Eesmärk: Personali tegevust toetava koolitussüsteemi arendamine, tähtaeg 1.11.2001.** Töötati välja töötajate teadmiste ja oskuste süsteemseks arendamiseks koolitussüsteem, mis käsitleb vajaduste määratlemisel põhinevat koolituse planeerimist ja ressursside kasutust. Koolituse prioriteediks oli klienditeenindajate ning usaldusarstide koolitus. Ülesanne täideti tähtaegselt.
- 4.3. **Eesmärk: Personali tegevust toetava koolitussüsteemi arendamine.** Tegevusplaani väliselt töötati välja töötajate kompetentsuse hindamise süsteem, mis on oluliseks aluseks ja abivahendiks pideval töötajate oskuste ja teadmiste arendamisel ning koolituse sihipärasel tõhustamisel. Kasutades antud kompetentsuse hindamise mudelit määratletakse individuaalselt iga-aastaselt töötaja kompetentsustase ning tema arendus- ja koolitusvajadused.
- 4.4. **Eesmärk: Töötajate rahulolu uuring, tähtaeg 1.11.2001.** Oktoobris ja novembris 2001 viidi anonüümse ankeetküsitlusena läbi töötajate rahulolu uuring, mis näitas objektiivselt töötajate arusaamasid haigekassa eesmärkide ja rollide selgusest ja toetust muudatustele organisatsioonis, hinnanguid töö korraldusele ning millistes valdkondades nähakse suuremaid probleeme.

5. Kliendikesksus ja klienditeenindus

- 5.1. **Eesmärk: Klienditeenindusstandardi loomine, tähtaeg 1.11.2001.** Klienditeeninduses kui kvalitatiivselt uues funktsioonis korrigeeriti klienditeeninduse struktuuri ja töö korraldust, kaardistati klienditeeninduse protsessid, töötati välja ja juurutati tähtaegselt klienditeenindaja suhtlusstandard. Kindlustatutele pikendati haigekassa liikmekaardi füüsilise kehtivuse aega (kuni 12.2006), eesmärgiga hoida kokku liikmekaartide vahetamisega seotud kulutusi ja vältida pidevaid järjekordi klienditeeninduspunktides. Juba esimesed koormusanalüüsid näitavad, et registrioperatsioonide maht seoses liikmekaartide väljastamisega on vähenenud ligikaudu 40%.
- 5.2. **Eesmärk: Kliendi tagasisidesüsteemi loomine, tähtaeg 1.11.2001.** Töötati välja kliendi tagasiside käsitlemise kord haigekassas, mis juurutati novembris. Oktoobris viidi läbi EMOR-i abil kindlustatute rahulolu uuring haigekassa teenindamise ja tervishoiu teenuste saamise kohta. Agregeeritud rahulolu näitaja oli 87% "hea" või üle selle mainitud valdkondadega.

Ravikindlustushüvitiste kasutamise analüüs 2001. aastal

Eesti Haigekassa 2001 aasta eelarve täitmise seletuskiri

Kindlustatud

Haigekassas oli kindlustatud 31.12.2001 seisuga 1 278 086 inimest, neist töötajaid 553 431, füüsilisest isikust ettevõtjaid 20 853, riigi poolt sotsiaalmaksuseaduse § 6 alusel kindlustatud 40 140, kindlustatuga võrdsustatud 663 204. Kindlustatute arv võrreldes 31.12.2000 kasvas 1163 inimese võrra. Kasvanud on füüsilisest isikust ettevõtjate ja riigi poolt sotsiaalmaksuseaduse § 6 alusel kindlustatute arv, töötajaskond ja kindlustatuga võrdsustatud on vähenenud.

Tulud

Haigekassa eelarvetulude prognoos oli 4 457 021 tuhat krooni. Tulu laekus 4 564 298 tuhat krooni, 102,41% planeeritust. 2001.aastal laekus Eesti Haigekassa eelarvesse maksumaksjate poolt Maksuametile tasutud sotsiaalmaksust 4 542 090 tuhat krooni, mis moodustab aasta eelarvest 102,3%. 2000.aastal laekus 4 006 953,3 tuhat krooni. Sotsiaalmaksu kasv võrreldes eelmise aastaga on 13,3 %.

Kindlustusliik	Tulu 2001 (mln kr)	Kindlustatute arv	Keskmine tulu kindlustatu kohta (kr)
Töötajad ja füüsilisest isikust ettevõtjad kokku	4 542,1	574 284	7 908,9
s.h. töötajad ¹	4 490,3	553 431	8 113,6
s.h. FIE ²	51,768	20 853	2 488,8
Sotsiaalmaksuseaduse § 6 alusel kindlustatud	91,542	38 144	2 399,9
Kindlustatuga võrdsustatud	Puudub	665 429	0

Sissenõuded teistelt isikutelt 8 154 tuhat krooni

Sissenõude alus	Summa (tuh. krooni)
Kohtutäiturite poolt sissenõutud kahjusummad	231,1
Tööandjalt sissenõutud enammakstud summa valeandmete esitamise korral	251,9
Vigastuses süüdi olevatelt isikutelt tagasi nõutud hüvitise ja ravikulude summad	287,8
Tagasi nõutud liikluskindlustusandjalt kui kannatanul on nõudeõigus kindlustuse vastu	3 600,6
Tööandjalt tagasinõutud osa tööõnnetuse korral vastavalt kindlustatu ravirežiimile	3 783,0
Kokku	8 154,4

Finantstulud 6 843 tuhat krooni

Tulu reservkapitali ja kassatagavara halduri Riigikassa poolt tehtud investeeringutelt.

Muud tulud 6 953 tuhat krooni

S.h. retseptiblankettide müügist, haigekassa kaartide dublikaatide ning tõendite väljastamise eest 2 139 tuhat krooni, 1 793 tuhat krooni intressidena raviasutustele 1995-1996 aastal väljastatud laenudelt.

¹ Maksuameti esialgseil andmeil jaanuar 2002

² Kindlustatute arvus on arvestatud ainult FIE-na registreeritud kindlustatud. Maksusumma sisaldab nii ainult FIE-na tegutsevate isikute (20 853 inimest) kui töötajate ja FIE-dena tegutsevate isikute (14 000 inimest) makstud sotsiaalmaksu. Seega on ühe ainult FIE-na tegutseva inimese tegelik keskmine panus veelgi väiksem tabelis toodust.

Kulud

Eesti Haigekassa kulud jagunevad:

- I ravikindlustushüvitiste kuluks
- II ravikindlustuse administreerimise ehk haigekassa ülalpidamiskuluks.

	2001 Eelarve	2001 tegelik	Vahe
Ravikindlustushüvitiste kulud	93,5%	93,2%	-0,3%
Haigekassa ülalpidamise kulud	1,9%	1,7%	-0,2%
Reservid	4,5%	5,1%	+0,6%

Kulud ravikindlustushüvitistele

Raviteenuste kulud

2001.aasta eelarves olid haigekassa raviteenuste kulud esitatud järgmiste kuluridade kaudu: haiguste ennetus, üldarstiabi, eriarstiabi, hooldusravi ning hambaravi.

Raviteenuse osutajatega lepingute sõlmimise alused, raviteenuste kättesaadavuse tingimused ja lepingupartnerite valiku põhimõtted kinnitas EESTI HAIGEKASSA nõukogu 16.veebruari 2001.a otsusega nr 7. Raviteenuseid rahastab Eesti Haigekassa lepingute kaudu raviasutustega.

Kulurida (tuh.kr)	2001 eelarve	2001 täitmine
Haiguste ennetus	50 000	44 628
Üldarstiabi raviteenused	342 093	335 824
Eriarstiabi, sh keskostu raviteenused	2 207 073	2 170 074
Hooldusravi	46 678	48 001
Hambaravi	231 006	225 158
KOKKU	2 876 850	2 823 685

Haiguste ennetus

2001.a. kasutati ennetustegevuseks kokku 44,6 miljonit krooni.

Tabel. Suuremad ennetustegevused (tuh. krooni)

Ennetuse tegevus	2000.a. tegelik kulu	2001.a. tegelik kulu	2002.a. eelarve
Koolitervishoid	14 947	17 950	18 000
Ennetav tervisekontroll	2 603	3 806	9 150
Naissuguelundite ja rinnanäärmete krooniliste haiguste ja pahaloomuliste kasvajatete varajane avastamine	2 800	4 648	8 000
B-hepatiidi vastane vaktsineerimine	4 110	3 860	6 200
Noorte reproduktiivtervisealane nõustamine ja sugulisel levivate haiguste ennetamine	466	1 196	4 300
Südamehaiguste riskitegurite skriining	920	550	2 500
Osteoporoosi varane avastamine reumaatiliste põletikuliste haigustega ja pikaajaliselt kortikosteroidide tarvitanud patsientidel	185	163	1 100
Fenüülketonuuria ja hüpotüreooosi uuringud	550	650	750
Noorsportlaste meditsiiniline kontroll	2 000	2 000	eriarstiabi hulgas

Suuremad ennetustegevuse kulud olid:

- 226 000 õpilase tervisliku seisundi jälgimine koolides, pearaha hinnaga 7.25 kroonini ühe õpilase kohta kuus, 11 kuud;
- B-hepatiidi vastu vaktsineerimise lõpetamine 1987. aastal sündinud lastel ja 1988. aastal sündinud laste vaktsineerimise alustamine esimese kahe annusega – kokku haarati 22 000 last;
- ennetavad läbivaatused tervistkahjustavale tööle asumisel summas 3,8 miljonit krooni. Sellele lisandus noorsportlaste meditsiinilise kontrolli projekt.

Kooliealiste laste ennetustegevuses säilis 2001.a. teatud dubleerimine perearsti tegevuse ja koolis töötavate tervishoiutöötajate vahel. Haigekassa peab oluliseks koolilaste tervise tagamise ülesannete tasemete määratlust ja rollide jaotust, mis tagaks paremad tulemused ning ka ravikindlusvahendite otstarbeka kasutuse.

Lühiajaliste prioriteetide raames alustati projektiga "Vere kolesteroolitaseme määramise ja vere kõrgendatud kolesteroolitaseme mõjustamine riskigruppidel", kuluga kokku 0,55 miljonit krooni. Skriininguga hõlmati 3665 elanikku vanuses 30-60 aastat, neist väljendunud hüpertensioon leiti igal 5 naisel ja igal 4. mehel, raske hüperlipideemia igal 5 isikul ning hüperglükeemia igal 10. isikul ning avastatud patsiendid suunati asjakohase ravi saamiseks kõrgema etapi eriarsti juurde. Projekti tulemusi analüüsitakse spetsiaalse Eesti südame-veresoonkonna haiguste programmi andmebaasi alusel.

Rinnavähi sõeluuringuks Tallinnas ja Tartus koos naissuguelundite ja rinnanäärmete krooniliste haiguste ja pahaloomuliste kasvujate varajase avastamisega kulus 2,4 miljoni krooni. Skriininguga hõlmati 7609 naist vanuses 45-59 aastat, neist rinnavähk avastati erinevates piirkondades 5-8 naisel 1000 uuritu kohta ning avastatud patsiendid suunati asjakohase ravi saamiseks onkoloogide juurde. Projekti oodatavaks tulemuseks on lokaalses arengustaadiumis rinnavähkide avastamise osakaalu tõus 25% uuritava kontingendil võrrelduna Eesti keskmise näitajaga (39,3%) ja seeläbi rinnavähihaigete 5a. elulemuse tõstmine 10%.

Osteoporoosi varaseks avastamiseks reumaatiliste põletikuliste haigustega ja pikaajaseks kortikosteroidide tarvitanud patsientidel kulus 163 tuhat krooni, vastav uuring teostati 797 patsiendile.

Vastsündinute fenüülketonuuria ja hüpotüreooosi uuringute kulu oli ca 0,65 milj krooni. Skriininguga hõlmatud vastsündinute hulk 2001. aastal oli 98,6%. Skriininguga leiti 1 uus fenüülketonuuria haige laps ning kaasasündinud hüpotüreooosi diagnoositi 3 lapsel. Asjakohast ravi alustati avastatud haigustega lastel enne esimest elukuud.

Üldarstiabi raviteenused

2001. aastal rahastas haigekassa 668 perearsti poolt kindlustatutele osutatavaid üldarstiabi raviteenuseid kokku summas 335,8 milj krooni. Harju osakond sõlmis 2001. aastal Tallinnas täiendavalt lepingud 100 uue perearstiga. Seetõttu suurenes kindlustatute perearstile tehtud visiitide arv. Kui perearsti visiidil käinud isikuid oli 2000. aastal 1000 kindlustatu kohta 422, siis 2001. aastal vastavalt 675. Seega suurenes perearsti visiidil käinud isikute arv 2000. aastaga võrreldes 60% võrra.

862 581 kindlustatut (67,5% kindlustatutest) käis 2001.aastal vähemalt 1 korra perearsti vastuvõtul. 2001. aasta perearstilepingu tingimuste kohaselt pidi kindlustatu pääsema perearsti vastuvõtule ägeda haiguse korral samal päeval ja kroonilise haiguse korral 3 päeva jooksul. Nendest kättesaadavuse kriteeriumitest ei õnnestunud kohati kinni pidada seoses 1. jaanuarist 2001 täies mahus jõustunud Puuetega isikute sotsiaaltoetuste seaduse rakendumisel perearstide koormuse olulise tõusuga puude ekspertiiside tegemisel.

Ambulatoorse ja statsionaarse eriarstiabi

Ambulatoorsete ja statsionaarsete eriarstiabi teenuste eest tasus Eesti Haigekassa 2001. aastal raviasutustele 2 170 miljonit krooni. Haigekassa eesmärk oli arstiabi kättesaadavuse säilitamine vähemalt 2000. aasta tasemel. Seda tingimustes, kus 2001. aasta eelarves raviteenuste tasumiseks kasutatav raha suurenes 31,1 miljonit ning 1. aprillist 2001 tõusid haigekassa poolt raviasutustele tasutavate teenuste hinnad keskmiselt 3,6%. Hinnatõusu eesmärk oli kompenseerida raviasutustele inflatsioonist tulenevat kulude kasvu. Arstiabi kättesaadavuse taseme säilitamise tingimusteks olid perearstitöö tõhustamine, haiglaravijuhu keskmise kestvuse vähenemine keskmiselt 1 päeva võrra ning suurema tähelepanu pööramine ambulatoorse ehk haiglavälise kirurgia arendamisele. Sellekohaselt rääkis haigekassa läbi ka raviasutustega lepingute sõlmimisel.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et perearstide töö intensiivsus kasvas (kindlustatud said rohkem abi perearstide käest), haiglaravi keskmine kestus vähenes 1,2 päeva ning ambulatoorse kirurgia osakaal suurenes. Tulemused eriarstiabi kättesaadavuse suhtes varieerusid, teatud erialadel ületasid järjekorrad siiski ambulatoorsele eriarstiabile lepingutes kokkulepitud piire. Haigekassa suutis vähendada järjekordi endoproteeside ja silmakäe operatsioonide osas.

Eriarstide juures ambulatoorsel ravil oli 2001. aastal 750 533 kindlustatut ehk 58,7% kindlustatutest kokku 2 425 018 haigestumise juhuga. 2000. aastal olid arvud vastavalt 833 723 isikut ning 2 838 155 haigusjuhtu. Iga 2001. aastal eriarsti juures käinud kindlustatu külastas eriarsti keskmiselt 3,2 korda (2000. aastal 3,4 korda). Ühe kindlustatu kohta tuli eriarsti vastuvõtte 2001. aastal keskmiselt 1,9 korda (2000. aastal 2,2 korda). Haigekassa hinnangul vähenes eriarstile pöördumine 2001. a. perearstisüsteemi edasise rakendumise ja tõhustumisega (pöördunud isikute arvu vähenemine) ning haigekassa nõudmisega esitada ühe haigusjuhu eest vaid üks raviarve (ravijuhtude arvu vähenemine). Erialadel, kus ooteajad ületasid lubatud piire (näiteks günekoloogiline abi Tallinnas) sõlmis haigekassa II poolaastal reservide arvelt lisalepinguid. Haigekassa tasus ambulatoorse eriarstiabi eest raviasutustele kokku 462 milj krooni.

Haiglaravi eest tasus haigekassa 2001. aastal raviasutustele 1 638 milj kr, s.o. 79 milj. krooni rohkem kui eelmisel aastal. Haiglaravil oli aasta jooksul 181 488 kindlustatud isikut, ehk 14,2% kindlustatutest. Kõik kindlustatud kokku olid 2001. aastal haiglas kokku 2 093 253 voodipäeva, mis on 346 436 voodipäeva vähem kui eelmisel aastal. Voodipäevade vähenemine on osaliselt selgitatav ravijuhu keskmise pikkuse vähenemisega, mida haigekassa oli lepingute sõlmimisel eesmärgiks seadnud. Ravijuhu keskmine kestvus vähenes 1,2 päeva võrra, s.t. ühe ravijuhu keskmine pikkus 2001 aastal oli 7,8 päeva. Eriarstiabi voodipäevad on vähenenud ka seetõttu, et 2001. aastal käsitles haigekassa hooldusravi eraldi kulureana (2000. aastal käsitleti hooldusravi pikaravina eriarstiabi sees).

Haiglaravi juhtude arv oli 2001. aastal 268 846, mis on 11 535 juhu ehk 4% võrra vähem kui 2000. aastal. Üheks haiglaravi juhtude arvu languse põhjuseks on ambulatoorselt tehtud operatsioonide arvu suurenemine.

Ühe haiglaraviarve keskmine kulu oli 6 090 krooni, suurenedes 2001. aastal 2000. aastaga võrreldes 683 krooni võrra, ehk 12,6%. Haiglaravi juhu maksumus tõusis haigekassa hinnangul seoses raviteenuste hindade tõusuga (3,6%), kergemate juhtude liikumisega ambulatoorsele ravile ning suhteliselt odavamate hooldusravijuhtude käsitlemisega eraldi hooldusravi all.

Võrreldes ambulatoorset ja statsionaarset eriarstiabi, võib tõdeda, et raviasutused on suutnud enam osutada raviteenuseid ambulatoorselt, inimest mitmepäevasele haiglasse viibimisele võtmata. Enim ravitakse ambulatoorselt Harju ja Tartu piirkondade kindlustatuid. Seetõttu on neis piirkondades olnud ka vajadus haiglaravi järele väiksem. Võrreldes erinevaid haigekassa piirkondi on sagedamini haiglas Pärnu ja Ida-Viru kindlustatud. Samas on Ida-Viru piirkonnas suur ka eriarsti ambulatoorsete vastuvõttude arv 1000 kindlustatu kohta.

Eriarstiabi kasutuse näitajad 2001. aastal Eesti Haigekassa piirkondlikes osakondades 1000 kindlustatu kohta:

Piirkondlik osakond	Eriarsti amb vastuvõtte/ 1000 kindlustatut	Eriarsti vastuvõtul olnud isikuid/ 1000 k	Op-e haiglas/ 1000 k	Op-e kokku/ 1000 k	Isikuid haiglaravil/ 1000 k
Ida-Viru	2781	581	74	86	224
Rakvere	2086	557	76	93	202
Pärnu	2123	529	72	91	225
Lääne	2113	562	71	103	211
Tartu	2407	593	64	103	181
Harju	3024	619	71	97	179
Kagu	1890	542	65	100	207
Kokku	2589	587	70	96	195

Operatsioonide arv kokku (nii ambulatoorseid kui statsionaarseid) 2001. aastal oli 123 146 (2000.a. 122 547 operatsiooni). Operatsioonide arvu tõus on seotud sihtots-tarbelise haigekassa poolse ressursi suunamisega silmakae ja endoproteeside järjekordade lühendamiseks. Raviastutuste efektiivsema töö tulemusel on 4,5% võrra vähenenud statsionaaris tehtavate operatsioonide arv ja 2,7% võrra on suurenenud ambulatoorsete operatsioonide arv (2000. aastal tehti ambulatoorselt 32 660, 2001. aastal 33 534 operatsiooni).

Erinevate piirkondade kindlustatutele võrdsete võimaluste tagamiseks raviteenuste **kättesaadavuse** osas leppis haigekassa tervishoiuasutustega lepingutes kokku vastuvõtule/ konsultatsioonile pääsemise ja hospitaliseerimise ooteaja ülempiirides. Haigekassa pööras tähelepanu kolmele haiglaravi kõige pikemale ooteajale (puusa- ja põlveliigeste endoproteesimine, katarakti ehk silmakae ja kardiokirurgia operatsioonid) eesmärgiga seda vähendada. 2001. aastal tasus haigekassa kindlustatutele tehtud 4 577 silmakae operatsiooni eest, mis on 331 operatsiooni enam kui 2000. aastal, kokku summas 30,4 mln. krooni. 2001. aastal tehti kindlustatutele 1704 endoproteesi operatsiooni kogukuluga 54,9 mln. krooni. Seega tehti 247 endoproteesi operatsiooni rohkem kui 2000. aastal.

Võrreldes eelnenud aastaga vähenes 2001. aastal sünnituste arv 309 võrra. Kokku tasus haigekassa 2001. aastal 12 162 sünnituse eest raviastutustele 128,4 mln. krooni.

Tabel. Eriarstiabi kulude jaotus 2001. aastal ambulatoorsete ja haiglaravi juhtude kaupa rahvusvahelise haiguste klassifikatsioon 10 (RHK-10) gruppide lõikes

RHK-10 grupid	Raviteenuse tüüp	Juhud	Keskmine kulu EEK	KOKKU tuh EEK
Vereringeelunditehaigused (I00-I99)		183 161		384 006
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	140 658	242	34 046
	<i>Haiglaravi teenused</i>	42 503	8 234	349 959
Kasvajad (C00-D48)		141 041		242 048
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	119 524	469	56 053
	<i>Haiglaravi teenused</i>	21 517	8 644	185 996
Lihaskonna ja sidekoehaigused (M00-M99)		225 053		177 471
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	207 907	245	50 877
	<i>Haiglaravi teenused</i>	17 146	7 383	126 594
Vigastused, mürgistused ja teatavad muud välispõhjuste toime tagajärjed (S00-T98)		265 867		169 284
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	250 015	225	56 144
	<i>Haiglaravi teenused</i>	15 852	7 137	113 140
Kuse-suguelundite haigused (N00-N99)		259 750		161 060
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	241 594	318	76 835
	<i>Haiglaravi teenused</i>	18 156	4 639	84 225
Seedeelunditehaigused (v.a. stomatoloogiline abi) (K00-K93)		92 580		155 981
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	68 707	250	17 164
	<i>Haiglaravi teenused</i>	23 873	5 815	138 817
Hingamiseldundite haigused (J00-J99)		180 181		143 864
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	152 352	286	43 618
	<i>Haiglaravi teenused</i>	27 829	3 602	100 246
Psüühika- ja käitumishäired (F00-F99)		196 120		123 654
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	180 836	154	27 882
	<i>Haiglaravi teenused</i>	15 284	6 266	95 773
Rasedus, sünnitus ja sünnitusjärgne periood (000-099)		46 662		98 761
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	18 930	469	8 874
	<i>Haiglaravi teenused</i>	27 732	3 241	89 887
Nakkus- ja parasiithaigused (A00-B99)		143 454		76 718
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	133 500	198	26 485
	<i>Haiglaravi teenused</i>	9 954	5 046	50 233
Silma- ja silmamanustehaigused (H00-H59)		234 999		67 110
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	229 856	172	39 635
	<i>Haiglaravi teenused</i>	5 143	5 342	27 474
Tervise seisundit mõjustavad tegurid ja kontaktid terviseteenistusega (Z00-Z99)		241 933		56 313
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	227 017	196	44 549
	<i>Haiglaravi teenused</i>	14 916	789	11 764
Sisesekretsiooni-, toitumis- ja ainevahetushaigused (E00-E90)		103 601		51 232
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	98 688	248	24 469
	<i>Haiglaravi teenused</i>	4 913	5 447	26 763

RHK-10 grupid	Raviteenuse tüüp	Juhud	Keskmine kulu EEK	KOKKU tuhEEK
Närvisüsteemihaiigused (G00-G99)		84 490		51 026
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	77 066	246	18 951
	<i>Haiglaravi teenused</i>	7 424	4 320	32 075
Naha- ja nahaaluskoe haiigused (L00-L99)		140 646		36 694
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	135 876	147	19 944
	<i>Haiglaravi teenused</i>	4 770	3 511	16 750
Sünniperioodis tekkivad teatavad seisundid (P00-P96)		4 970		30 596
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	1 663	188	312
	<i>Haiglaravi teenused</i>	3 307	9 157	30 284
Kaasasündinud väärarendid, deformatsioonid ja kromosoomanomaaliad (Q00-Q99)		18 101		28 360
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	15 820	319	5 048
	<i>Haiglaravi teenused</i>	2 281	10 220	23 312
Kõrva- ja nibujätkehaiigused (H60 -H95)		84 496		21 005
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	81 876	153	12 502
	<i>Haiglaravi teenused</i>	2 620	3 246	8 504
Mujal klassifitseerimata sümptomid, tunnused ja kliiniliste ning laboratoorsete leidude hälbbed (R00-R99)		46 091		15 038
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	43 990	219	9 643
	<i>Haiglaravi teenused</i>	2 101	2 568	5 395
Vere- ja vereloomeelundite haiigused ning teatavad immuunmehhanismidega seotud haiguseisundid (D50-D89)		6 557		9 694
	<i>Ambulatoorsed raviteenused</i>	5 024	320	1 608
	<i>Haiglaravi teenused</i>	1 533	5 275	8 087
	KOKKU	2 699 753		2 099 915

Keskostu raviteenused

Keskostu raviteenuste eest tasus Eesti Haigekassa 2001. aastal 79 533 tuhat krooni. Keskostuna tasus haigekassa kallihinnalise aparatuuri amortisatsiooni, peritoneaaldialüüsi lahuste, haiglate valmisoleku, fraktsioneerimisplasma kogumise, stoomihooldusvahendite, imikute ravikontaktläätsede, luuüdi siirdamise, põletushaigete surveriiete, kohtuarstlike lahangu ekspertiiside, kallihinnaliste skolioosi raviks kasutatavate implantaatide ja eriliigesproteeside ning kindlustatute transpordi eest helikopteri või lennukiga vastavalt selleks kinnitatud eelarvele.

Kindlustatute plaanilise ravi eest välisriigis tasus haigekassa 2 497 tuhat krooni. Välisriiki erandkorras ravile suunati 17 kindlustatut (neist 15 lapsed), 2 juhul tasuti välisriigi arstide osutatud raviteenuste eest Eestis. Valdavalt oli tegemist harvaesinevate ja keeruliste kirurgilist ravi nõudvate juhtudega, mille lahendamiseks Eestis puuduvad arstlik kogemus ja meditsiiniline aparatuur.

Ambulatoorne ja statsionaarne hooldusravi

Alates 2001. a. käsitletakse hooldusravi eelarvet lahus üld- ja eriarstiabi eelarvest. 2001. aasta hooldusravi kulu oli 44,4 mln. krooni ja 3,6 miljoni krooni eest tasuti kindlustatutele vajaminevate stoomihooldusvahendite eest. 2001. aasta eelarves oli hooldusravile planeeritud 46 678 tuhat krooni. Hooldusravina rahastati põhiliselt väikehaiglate osutatavat pikaraviteenust. Hooldusravi sisu ja konkreetse kindlustatu vajaduse hindamine vajab selgemat määratlust.

Hambaravi

2001. a. tasus haigekassa hambaravi eest 225 mln. krooni. Hambahaiguste ennetuseks tasus haigekassa eraldi ennetuse eelarvest 7 628 mln. krooni. Ülevaatlikkuse huvides on järgnevalt analüüsitud hambahaiguste ja hambaravi kulusid 2001. aastal ühtses tabelis. Hambaravil käis 559 433 kindlustatut, ehk 43,8% kindlustatutest. Haigekassa prioriteetid hambaravi rahastamisel 2001. aastal olid kuni 18-aastaste laste hambaravi ja hambahaiguste ennetamine, pensionäride proteesid ja muude kindlustatute rühmade profülaktilise visiidi tasumine. Lepingutes olid sätestatud ka hambaravi vältimatu abi kriteeriumid.

Hambaravi ja ennetuse kulu 2001.a.

Raviteenuse tüüp		Vanusgrupid			
		0-18 a	19-59 a	üle 60 a	Kokku
Hambaproteesid	Summa (tuh EEK)	80	6 971	41 253	48 303
	ravitud isikuid	93	4 662	28 118	32 873
	raviteenuste arveid	111	5 981	37 734	43 826
	summa 1 arve kohta	718	1 165	1 093	1 102
	summa 1 isiku kohta	857	1 495	1 467	1 469
Ortodontia ehk hambumus-häirete ravi	Summa (tuh EEK)	13 760	22	3	13 785
	ravitud isikuid	19 474	21	5	19 500
	raviteenuste arveid	57 439	39	5	57 483
	summa 1 arve kohta	240	559	691	240
	summa 1 isiku kohta	707	1 038	691	707
Ennetus	Summa (tuh EEK)	7 623	4	0	7 628
	ravitud isikuid	88 496	83	1	88 580
	raviteenuste arveid	102 230	83	1	102 314
	summa 1 arve kohta	75	52	70	75
	summa 1 isiku kohta	86	52	70	86
Hambaravi	Summa (tuh EEK)	58 363	75 541	28 993	162 897
	ravitud isikuid	127 463	214 120	76 897	418 480
	raviteenuste arveid	230 243	405 373	156 128	791 744
	summa 1 arve kohta	253	186	186	206
	summa 1 isiku kohta	458	353	377	389
KOKKU summa (tuh EEK)		79 826	82 538	70 249	232 613
KOKKU ravitud isikuid		235 526	218 886	105 021	559 433
KOKKU raviteenuste arveid		390 023	411 476	193 868	995 367
KOKKU summa 1 arve kohta		205	201	362	234
KOKKU summa 1 isiku kohta		339	377	669	416

Esmased varajased proteesid ja ortoosid

2001. a. hüvitas haigekassa esmaste varajaste proteeside väljastamist 5,4 mln. krooni eest, proteeside ja ortooside valmistamist rahastati 450 isikule, sealhulgas 50 lapsele.

Tervise edendamine

Rahvatervise seaduse kohaselt on tervise edendamine inimese tervist väärtustav ja soodustav käitumine ja elulaadi kujundamine ning tervist toetava elukeskkonna sihipärane arendamine. Eesti Haigekassa toetab tervise edendamist avaliku konkursi korras esitatud kodanikualgatusel põhineva projektitöö kaudu.

2001. aasta tervist edendavate projektide prioriteetideks kinnitas Sotsiaalministeerium liikumisharrastuse, tervisliku toitumise ja uuenduslikud ideed/meetodid tervise edenduses.

Kokku esitati 2001. aastaks 686 projekti, neist üleriigilisi tegevusi sisaldavaid oli 155 ja maakondliku tähtsusega 531. Eesti Haigekassa eraldas tervist edendavate projektide rahastamiseks 2001 aastaks 13,5 miljonit krooni. Kokku finantseeriti 325 projekti, neist üleriigilisi tegevusi sisaldavaid oli 43 ja maakondliku tähtsusega 244 ja 38 arendusprojekti. Kokku kasutati tervise edendamiseks 12,9 miljonit krooni. Rahastatud projektidest jäid teostamata 10 projekti summas ca 276 000 krooni. Projektide mitte toimumise põhjuseks oli eelkõige taotlenud asutuse huvi puudumine lepingu sõlmimiseks ja projekti teostamiseks.

Projektide rahastamine Haigekassa piirkonniti 2001. aastal

EHK piirkond	Summa tervisedenduseks 2001
Harju	2 255 000
Tartu	1 210 000
Ida-Viru	880 600
Pärnu	592 000
Rakvere	550 000
Kagu	534 600
Lääne	510 400

Projektide rahastamine 2001.aastal toetas solidaarsusprintsipi, tervisedendus toimus kõigis maakondades ligikaudu võrdelises ulatuses maakonna elanike arvuga. Ulatuselt ligi 2,5 korda suurem oli tervisedenduse rahastamine Hiiumaal.

Kitsalt prioriteetsetele teemadele suunatud projektidele eraldatud summa moodustas 22% kõigist projektidest. Lisades prioriteetidega seotud üldised tervisekasvatuse projektid, südamerivise projektid ning puuetega inimestele suunatud projektid, tuleb prioriteetidega seotud projektide osatähtsuseks ca 60% projektidele eraldatud mahust.

Otseselt või kaudselt haarati eelmisel aastal tervisedenduse tegevusega vähemalt 1/3 elanikkonnast. Tervist edendavate projektide üritustel osales hinnanguliselt üle 45 000 lapse ja noore ning 33 000 täiskasvanu. Projektidest võttis osa ka ligi 2000 puudega inimest. Lasteaedade ja koolide pedagoogide koolitustel oli osalejaid üle 2500, lisaks said tervisedenduse täienduskoolitust ligikaudu 900 meditsiinitöötajat. Individuaalset nõustamisteenust sai üle 8000 inimese.

Erinevaid tervisealaseid trükiseid anti välja kokku 65 kogu tiraažiga ca 200 000 eksemplari. Videoklippe ja telesaateid tehti 20 erinevaid raadiosaateid 100. Projektide raames töötati välja või uuendati 10 terviseemalist internetilehekülge.

2001.aasta tervist edendavate projektide tulemuseks on osalejate terviseteadlikkuse suurenemine ja tervislikuks eluks vajalike oskuste omandamine. Sportlikku tegevust sisaldavate projektide tulemusteks mõõdeti osalejate kehalise võimekuse paranemist. Projektide raames oli osalejatel võimalik testida oma tervislikku seisundit – mõõta vererõhku, kolesterooli, luutihedust, testida kehalist võimekust. Avastatud haigusseisundite puhul anti osalejale asjakohast nõu ning suunati edasisele ravile.

Ravimid

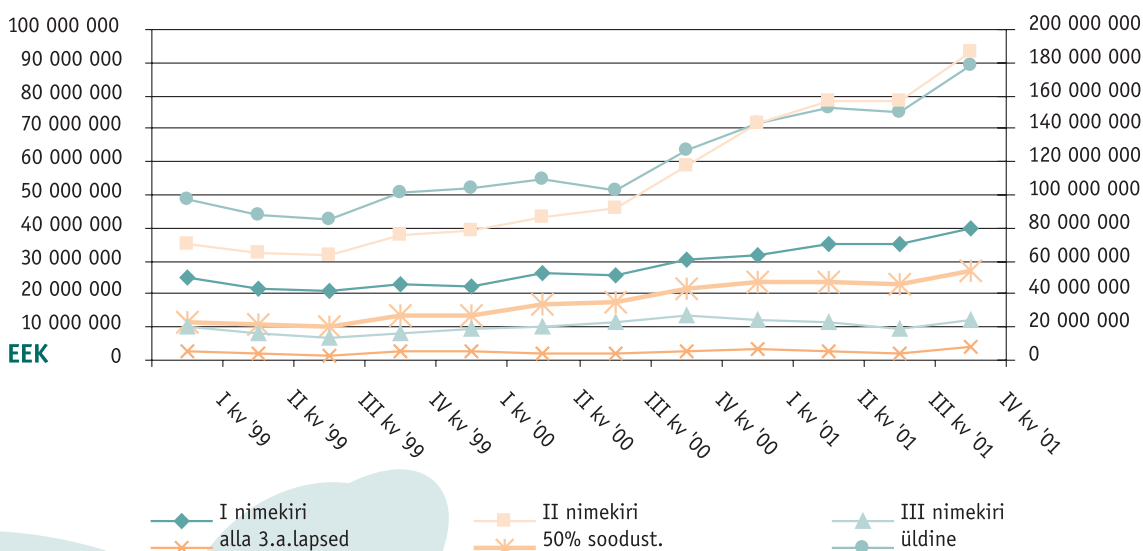
Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid

Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid – 627,9 mln. krooni (ravimid 623,9 mln. krooni + testiribad 4 mln. krooni)

Soodustingimustel väljastatud ravimitele kulus 2001. aastal 623,9 mln. krooni, mis ületas aasta eelarvet 24,8%. 2001. aasta ravimite kulud ületasid 180 mln. krooni võrra ehk 40% 2000. aasta kulusid. 2000. aastal omakorda kompenseeriti ravimeid 20% enam kui 1999. aastal.

Lisaks soodustingimustel väljastatavatele ravimitele kompenseeriti kindlustatutele 2001. aastal 3 990 tuhande krooni eest soodustingimustel väljastatavaid testiribasid veresuhkru määramiseks. 2001. a. väljastati testiribasid 2200 diabeetikule, kellest lapsed moodustasid ~10%. Keskmise testriba maksumus 2001. a. oli 7,39 krooni.

EHK kulud soodusravimitele

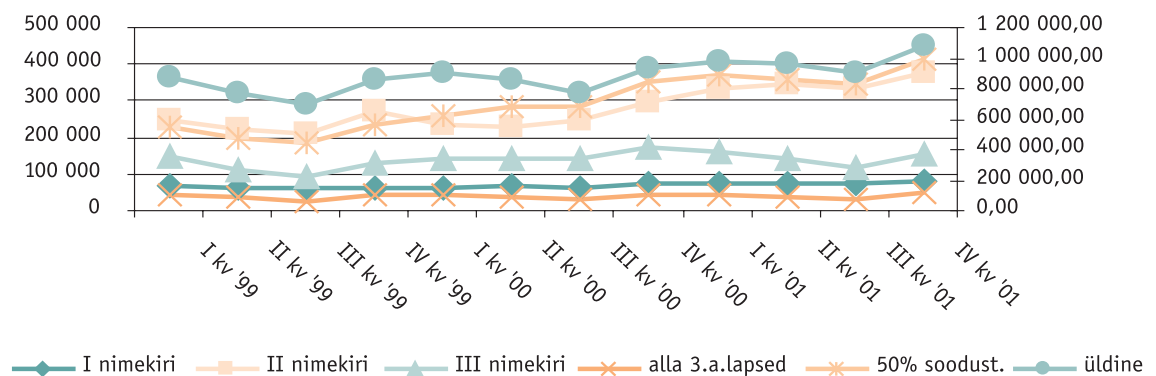

* üldine kulu on parempoolsel Y-teljel

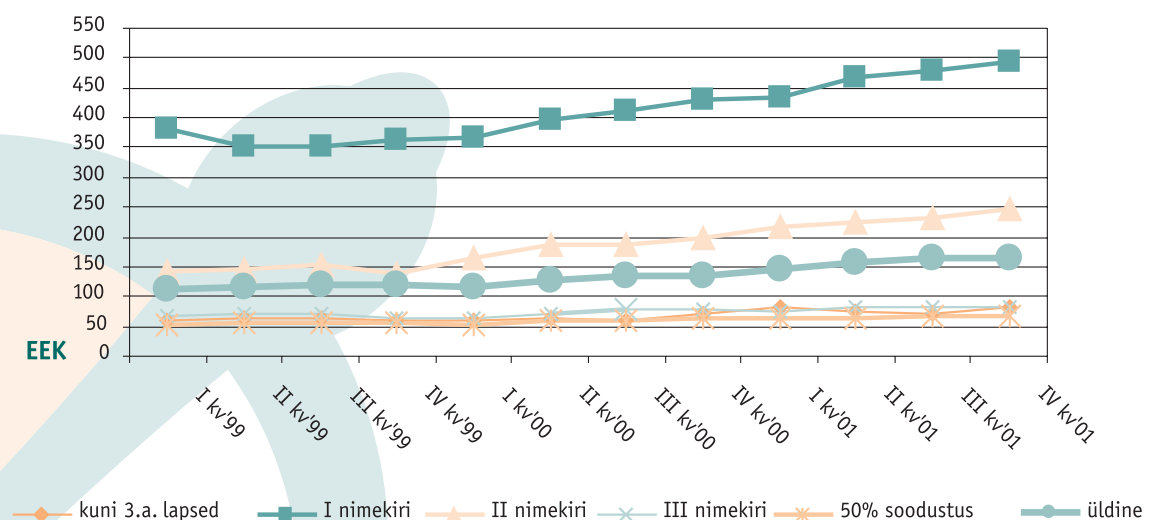
Kulu tõus oli tingitud 2001. aastal laienenud ravimisoodustuste tõttu mitme haigusrühma ja mitme uue kompenseeritava ravimi võrra. Sellega kaasnesid kindlustatupoolsete kulutuste vähenemine rea ravimite ostmisel. Näiteks südamehaigusi, närvihaigusi, psüühilisi haigusi, seedetrakti haigusi põdevatele isikutele vähenes rea nende haiguste raviks kasutatavate ravimite ostmisel rahaline omaosalus ja seeläbi paranes ravi kättesaadavus. 2001. aastal vähenesid mitmed varasemaid piiranguid, mis lubasid teatud soodusravimeid välja kirjutada vaid eriarstidel.

Tõusid nii retseptide arv kui ka ühe retsepti keskmine maksumus. 2000. aastal kompenseeris haigekassa 3,4 mln. retsepti, 2001. aastal 3,9 mln. retsepti. Retseptide arvu tõus on tingitud isikute arvu tõusust, kellele ravimeid määratakse ja ühele inimesele väljakirjutatavate retseptide arvu tõusust. 2000. aastal oli keskmine retsepti kulu 128,6 krooni, 2001. aastal 158,7 krooni, seega tõus aasta jooksul 23%. Kõige enam on kasvanud II nimekirja retsepti maksumus (25%) ning alla 3 aastaste laste retsepti maksumus (23%). Positiivne, et 2001. a. viimaste kvartalite jooksul on üldine keskmine retsepti maksumus olnud stabiilne. Retsepti kulu tõus on tingitud uute ja kallimate ravimite suuremast väljakirjutamisest ja ravimihindade tõusust. 2001. a. algusest lisandus ravimitele 5% käibemaks, mis on olnud üks põhjus ravimite jaehindade tõusul. Sellest tulenev hindade tõus jagunes vastavalt soodustusele proportsionaalselt kindlustatu ja haigekassa vahel.

Retseptide arv

Retsepti keskmine maksumus

Ravimite kulu on käesoleval ajal haigekassale "avatud" kohustus, sest ei ravikindlustusseadus ega ka haigekassa seadus ei anna haigekassale vahendeid ravimikulude kontrollimiseks. Ravimikulu tõusu pidurdamiseks on Eesti Haigekassa juhatuse poolt välja töötatud pikaajalise strateegia põhitegevused. Strateegiaks on nii referentshindade väljatöötamine kui ka arstide retseptikäitumise analüüs ja tagasiside neile.

Kuna ravimeid välja kirjutavad arstid ei tunneta ravimite tegelikku kulu, siis käivitas haigekassa 2001. aastal perearstidele tagasiside andmise süsteemi. Selle eesmärgiks on retseptikäitumise analüüsi põhjal anda regulaarset tagasisidet arstidele nende poolt välja kirjutatud soodusravimite mahu ja kulu kohta, et mõjutada arste aru saama retseptide väljakirjutamise "harjumuse hinnast" ning vajadusele võrrelda end kolleegide käitumisega üle Eesti. Retsepti keskmise maksumuse stabiliseerumine aasta lõpul on positiivne märk tagasiside andmise efektiivsusest.

Tsentraalselt soetatavad ravimid

Tsentraalselt soetatavate ravimite eelarve 2001.aastaks oli 40 miljonit krooni, millest kulus 38 225,5 tuhat krooni ehk 95,6%. Riigihangete või üksikjuhtudena rahastati patsientidele nende haiguse tõttu vajalikke väga kalleid ravimeid, mis reeglina ei ole isegi apteekides jaemüügis oma suure hinna ja vähese tarbimise tõttu.

2001.aastal osteti ravimeid hematoloogiliste, onkoloogiliste, nefrooloogiliste, gastroenteroloogiliste, reumatoloogiliste, neurooloogiliste, endokrinoloogiliste, günekoloogiliste ja uroloogiliste haigustega patsientide raviks ning lastele. Ravikuuri maksumused ühele inimesele olid vahemikus 10 000 kuni 195 000 krooni kuus. Tsentraalselt soetatavad ravimid hangiti riigihanke korras vähempakkumiste teel. Tsentraalsete ravimite jaotus toimus läbi nn kõrgema etapi raviasutuste kindlatel näidustustel. Lisaks hüvitati kalleid ravikuure 34 inimesele ning 8 erakordselt kallist statsionaarselt kasutatava ravimi juhtu.

RHK-10 grupid		
Kasvajad (C00-D89)		18 657 695
	Keskost	18 128 051
	Üksikjuhud	529 644
Lihaskonna ja sidekoehaigused (M00-M99)		865 404
	Keskost	599 605
	Üksikjuhud	265 799
Kuse-suguelundite haigused (N00-N99)		4 724 349
	Keskost	4 724 349
	Üksikjuhud	0
Seedeelunditehaigused (v.a. stomatoloogiline abi) (K00-K93)		798 234
	Keskost	798 234
	Üksikjuhud	0
Psüühika- ja käitumishäired (F00-F99)		262 824
	Keskost	0
	Üksikjuhud	262 824
Sisesekretsiooni-, toitumis- ja ainevahetushaigused (E00-E90)		7 424 803
	Keskost	3 582 538
	Üksikjuhud	3 842 265
Närvisüsteemihaigused (G00-G99)		3 533 176
	Keskost	3 443 806
	Üksikjuhud	89 370
Sünniperioodis tekkivad teatavad seisundid (P00-P96)		1 117 137
	Keskost	1 117 137
	Üksikjuhud	0
	KOKKU	37 383 622*

*Summa ei sisalda albumiini hinna ja müügihinna vahe kompenseerimiseks kulunud summasid.

Ajutise töövõimetuse hüvitised

Ajutise töövõimetuse hüvitise kulu mõjutavad töötajate haigestumus ja viimase 6 kuu palgamuudatused. Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulu oli 2001.aastal 744,8 miljonit krooni, suurenedes võrreldes 2000.aastaga 2,6%. Võrreldes kinnitatud eelarvega oli kulu 1,9% kõrgem.

Ajutise töövõimetuse hüvitised (tuh EEK)	2000 tegelik	2001 tegelik
Haigushüvitised	497 017	493 427
Hooldushüvitised	77 043	85 440
Sünnitushüvitised	132 286	146 225
Tööõnnetushüvitised	19 480	19 737
Kokku TVH kulud	725 826	744 831
TVH kulud koos postikuludega*	726 422	

* Kuna 2000 aastal maksti postikulud ravikindlustuseelarvest, lisanduvad 725 826 tuhandele kroonile postikulud, mis teeb ajutise töövõimetuse kuluks 726 422 tuhat krooni.
(Alates 2001 aastast makstakse postikulud ülalpidamiskulude eelarvest.)

Võrreldes 2000 aastaga kasvas 2001. aastal 1 töövõimetuspäeva keskmise hüvitise maksumus 9%. Samal ajal vähenesid 2001. aastal haigekassa poolt hüvitatud töövõimetuspäevad seoses oluliselt vähenenud haigestumisega I poolaastal ligi 7% (so. 450 700 päeva), millest tulenevalt oli 2001. aasta ajutise töövõimetuskulu kasv suhteliselt madal, jäädes alla 2001.aasta üldisele palgakasvule.

Tabel. Ajutiselt töövõimetu olnud kindlustatute arv 2001 võrreldes 2000.

	Hüvitist saanud isikute arv 2000.a.	Hüvitist saanud isikute arv 2001.a.	Muutus %
Haigestumine	205 986	191 863	-7
Sünnitus	8 469	8 421	-0.5
Hooldus	38 964	39 676	2

Tabel. Töövõimetuspäevade arv

	TV päevi 2000.a.	TV päevi 2001. a.	Muutus %
Haigestumine	5 098 614	4 658 517	-9
Sünnitus	1 067 677	1 047 232	-2
Hooldus	615 478	625 292	2

Töövõimetuspäevade arv ühe haigestunud isiku kohta oli keskmiselt 23 päeva. Keskmiselt oli töövõimetuspäevi iga töötaja ja füüsilisest isikust ettevõtjana kindlustatu kohta 11 päeva. 2001. aastal on saanud vähemalt üks kord haigushüvitist 33% töötajatena või füüsilisest isikutest kindlustatuna kindlustatud isikutest.

Ühe hüvitatava kalendripäeva keskmine tasu oli haigestumise puhul 2001. aastal 110 krooni, tõustes aastaga 7,8%. Piirkonniti oli haigestumise korral keskmine päevahüvitis 2001. aastal:

Harju osakond	130 krooni
Ida-Viru	100
Kagu	89
Lääne	96
Pärnu	100
Rakvere	95
Tartu	97

Hooldushüvitist saanud kindlustatute arv tõusis võrreldes 2000.aastaga 2% - 39 676 inimest 2001. a. ja 38 964 inimest 2000. aastal. Keskmine hüvitatud päevade arv isiku kohta oli 9 päeva, mis on sama võrreldes eelmise aastaga. Keskmine päevahüvitis oli 137 krooni, mis on tõusnud võrreldes 2000. aastaga 9,6% (2000.a. keskmine päevahüvitis oli 125 krooni).

Sünnitushüvitist saanute kindlustatute arv on 8 421 ja 2000. aastal 8 469. Keskmine päevahüvitis oli 140 krooni, mis on 13% kõrgem eelmise aasta keskmisest päevahüvitisest (124 krooni).

Töötrauma korral sai töövõimetushüvitist 5 007 kindlustatut, hüvitatavate päevade arv langes 5% 149 564-le päevale, keskmine päevahüvitis tõusis 123 kroonilt 131 kroonini.

Muudel põhjustel ajutise töövõimetuse päevade arv tõusis 61 880 päevalt eelmisel aastal 65 021 päevani. Need on tervislikel põhjustel ajutiselt teisele tööle üleviimised 1 299 kindlustatule. Keskmine päevahüvitis tõusis 7% 72 kroonilt 77 kroonini päeva kohta.

Haigekassa 2001.aasta prioriteetid ajutise töövõimetuse meditsiinilise põhjendatuse kontrollimisel olid üle 30-päeva kestvad haigestumised ja hoolduslehed.

Muud kulud

Ravikindlustusalaste välislepingutega seotud kulud

Eesti Vabariigil on sõlmitud lepingud sotsiaalkindlustuse valdkonnas (kaasa arvatud ravi-kindlustus) Leedu, Läti, Ukraina, Rootsi ja Soomega. Lepingute alusel kindlustatakse Eesti riigis kindlustatud isikule vastavas välisriigis vältimatu arstiabi osutamine Eesti Haigekassa vahendite arvelt.

Kokku tasuti välislepingute alusel 2001. aastal lepingutega seotud riikide kindlustatute vältimatu arstiabi eest Eesti raviasutustele 1,235 mln. krooni, s.h. tasuti Soome kodanike vältimatu arstiabi eest 698,6 tuhat krooni, Rootsi kodanike eest 279,2 tuhat krooni, Läti kodanike eest 132,6 tuhat krooni, Leedu kodanike eest 65,0 tuhat krooni ja Ukraina kodanike vältimatu arstiabi eest 59,9 tuhat krooni.

Ravikindlustuse administreerimise kulud e. haigekassa ülalpidamiskulud

Ravikindlustuse administreerimiskulu 2001.aastal oli 79,1 mln. krooni. Planeeritud eelarvest kasutas haigekassa 91,86 %.

Personali ja juhtimiskulud

Personali ja juhtimiskulud olid 2001. aastal 34 487 tuhat krooni.

Personalikulude alla kuuluvad haigekassa töötajate, juhatuse ja nõukogu liikmete töötasu liigid: põhitöötasu ja tulemustasu ning sotsiaalmaks.

Seisuga 01.01.2001 oli Eesti Haigekassas 444,5 ametikohta ja 347 töötajat, seisuga 31.12.2001 oli vastavalt 323 ametikohta ja 307 töötajat. Struktuurireformi käigus vähenes andmetöötajate, klienditeenindajate ja raamatupidajate arv, samas juurde loodi ametikohti valdavalt usaldusarstidele, juristidele ja kesksete funktsioonide täitmiseks keskosakonnas. Töötasufondi kasutus tervikuna 2001. aastal moodustas 25 873 tuhat krooni ehk 86,69% eelarvest. Põhitöötasu kasutus moodustas 22 073 tuhat krooni ehk 99,23% eelarvest.

Tulemusjuhtimine rakendus II poolaastast, millega seoses tulemusjuhtimise eelarvet kasutati 2 317 tuhat krooni ehk 41,66% eelarvest.

Töölepingud lõpetati tööandja algatusel ja poolte kokkuleppel 71 töötajaga ja maksti lahkumishüvitisi koos sotsiaalmaksuga 2 141 tuhat krooni. Planeeritud reformikulud kasutati seega 85,64% planeeritust.

Juhatusel liikmetele maksti 2001. aastal töötasuks kokku 1 483,2 tuhat krooni. Teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on lisagarantiina juhatuse liikmetele (v.a. juhatuse esimees) ette nähtud kompensatsioon 3 kuupalga ulatuses.

Majanduskulud

Majandamiskulud olid kokku 15 427 tuhat krooni

tuh EEK	2001 Eelarve	2001 tegelik	Vahe
Majanduskulud	15166	15427	261
Kantseleikulud	5030	5057	27
Ruumide majandamiskulud	4813	4451	-362
Inventar	1019	2614	1595
Sõidukite ülalpidamiskulud	1694	1743	49
Lähetused	350	191	-159
Muud tegevuskulud	961	341	-620
Koolitus	1300	1030	-270

Kantseleikulud. Sidekulud vähenesid seoses EMT korporatiivkliendi lepingu sõlmimisega ja virtuaalvõrgu rakendamisega.

Ruumide majandamiskulud. Osakondade ühendamise käigus vabaneti mittevajalikust büroopinnast, millega kasutatav büroopind vähenes kokku 800 m² võrra. Ruumide majandamiskulud olid võrrelduna 2000. a. 5 543 tuhat krooni ja 2001. a. 4 451 tuhat krooni vastavalt. Seega kulud vähenesid aasta lõikes 19,7% ning moodustasid 2001. aasta eelarvest 92,5%.

Inventar. Suurem inventarikulu on tingitud 2001. a. algsaldode auditi käigus kuludest tagasi võetud põhivara amortisatsioonist

Sõidukite ülalpidamiskulud. Vastavalt Eesti Haigekassa nõukogu otsusele võõrandati avalikul enampakkumisel 13 vananenud ja mittevajalikku sõiduautot. Müügist laekus puhastulu 413 tuhat krooni. Autode ülalpidamiseks kulutati 2001. a. 1 743 tuhat krooni võrrelduna 1 927,3 tuhat krooni aastal 2000. Kuigi sõidukite kulud 2001 aastal ületasid eelarves planeeritu 49 tuhande krooni võrra, vähenesid kulud sõidukitele 9,6% võrrelduna aastaga 2000.

Muud tegevuskulud. Planeeritud eelarvet delegatsioonide vastuvõtuks, esinduskuludeks ja muudeks tegevusteks kulutati tunduvalt vähem planeeritust. Samuti jäi korraldamata ravikindlustuse konverents, mis moodustas olulise summa antud eelarve realt.

Koolituskulud. Erinevatel koolitustel osales eelmisel aastal kokku 227 töötajat ja koolitusele kulutati 1 029,9 tuhat krooni.

Infotehnoloogia kulud

Infotehnoloogiakuludeks kasutati 12 471 tuhat krooni. Põhilised infotehnoloogiaalased arendustööd 2001. aastal olid:

- 17 osakonna hajusandmebaaside üleviimine tsentraalsele andmebaasile, milline töö teostati kahes etapis
  - a) 17 piirkondliku andmebaasi üleviimine 7 osakonna andmebaasile ja lisaks Vene Föderatsiooni mittetöötavate sõjaväepensionäride andmebaasile ning piirkondlike allüksuste üleviimine kaugtöötlusele (7+1 andmebaasi füüsiline paiknemine viidi üle Eesti Haigekassa keskosakonda)
  - b) osakondade andmebaaside üleviimine tsentraalsele andmebaasile koos uue andmebaasi serveri hanke ja käikuandmisega (server SunFire 3800)
- Andmeturbe koostööprojekti teostamine koos Eesti Ühispangaga.
- Majandustarkvara hanke teostamine ja juurutamise alustamine.
- E-teenuse arendustööde alustamine

Infotehnoloogia kulude alakasutus 6 % ulatuses tuleneb:

- andmeturbe projekti realiseerimisest projekti "Vaata maailma" finantseerimisel
- ravikindlustuse ja majandusinfosüsteemi infosüsteemi arenduste osalisest lükkumisest 2002 aastasse
- uue keskserveri ja majandustarkvara litsentsihanke hanke realiseerumisest detsembris, mille tulemusena kujunes amortisatsioonikulu oodatust väiksemaks.

Ravikindlustushüvitiste arvlemisega seotud kulud

Ravikindlustushüvitiste arvlemisega seoses kasutati 1 529 tuhat krooni.

917 tuhat krooni kulus kindlustatutele 2000. aastal tasutud töövõimetushüvitistelt kinnipeetud tulumaksutõendite väljastamiseks, 612 tuhat krooni oli tasu Eesti Postile töövõimetushüvitiste maksmiselt "rahakaardina" posti kaudu.

Arenduskulud

Arendustegevuse eest tasumiseks kulus 553 tuhat krooni.

Haigekassa ravikindlustushüvitiste osakonnas alustati eelmine aasta mitmeid arendusprojekte nagu komplekshindadele (DRG) üleminek, referentshindade väljatöötamine, perearstidele retseptide väljakirjutamise tagasiside andmine, haigla ja perearsti tegevusaruannete väljatöötamine. Haigekassa otsis aktiivselt arenduskulude katteks ka väliseid rahastamisallikaid ning Eesti Tervishoiuprojekt 2015 saadud rahalise toetuse summas 258 tuhat krooni abil oli võimalik kasutada haigekassa eelarve vahendeid vaid 44,6% ulatuses planeeritud 1,3 miljonist kroonist.

Finantsteenuste kulud

Finantskulud olid kokku 2001. aastal 537 tuhat krooni.

tuh EEK	2001 Eelarve	2001 tegelik	Vahe
Panga teenustasud	1 800	537	-1 263
Riigikassa haldamiskulud	500	0 ³	

Panga teenustasude osas saavutati pangaga planeeritust parem hinnakokkulepe.

Muud kulud

Muud kulud summas 11 915 tuhat krooni hõlmavad trükiste kulu, järelvalve ja avalike suhetega seotud kulutusi.

Muud Kulud tuh EEK	2001 Eelarve	2001 tegelik	Vahe
Blanketid ja trükised	6 747	7442	695
Järelvalve	2 500	454	-2046
Avalikud suhted/teavitamine	520	602	82
Muud kulud	450	0	-450
Ebatöenäoliselt laekuvad nõuded	0	3417	3417

Muude kulude eelarves on kajastatud haigekassa nõukogu ja juhatuse liikmete vastutuskindlustus, mis on sõlmimata (450 tuh kr).

Reservkapital

Vastavalt Eesti Haigekassa seaduse § 38 -le kantakse reservkapitali moodustamiseks vähemalt 1/50 aastaeelarve mahust kuni reservkapitali nõutud määra saavutamiseni, samuti kantakse reservkapitali sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa ülelaekumised.

2001. aasta tulemi jaotamise ettepanek juhatuse poolt on kanda eraldisteks reservkapitali 2001. aasta eelarves planeeritud summa 89 mln. krooni ja ülelaekunud sotsiaalmaksu ravikindluse osa summas 100,8 mln. krooni. Kokku moodustab 2001. a. reservkapitali summa 189,8 miljonit krooni.

³ Riigikassa poolt arve esitamata

Raamatupidamise aastaaruanne

Juhatuse deklaratsioon

Juhatus deklareerib oma vastutust lehekülgedel 36 kuni 49 esitatud Eesti Haigekassa 2001.a. raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsuse eest ning kinnitab oma parimas teadmises, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestusmeetodid on vastavuses hea raamatupidamistavaga;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab Eesti Haigekassa finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ja õiglaselt;
- kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani 30.04.2002, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- Eesti Haigekassa on jätkuvalt tegutsev.

	Kuupäev	Allkiri
Juhatuse esimees	Maris Jesse	.....
Juhatuse liige	Toomas Palu	.....
Juhatuse liige	Andres Rannamäe	.....
Juhatuse liige	Rein Parelo	.....

Bilanss

	31.12.2000	31.12.2001	Lisa
AKTIVA			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	96 905 586	268 883 547	3
Aksiad ja muud väärtpaberid	0	91 707 662	4
Nõuded ostjate vastu			
Ostjatelt laekumata arved	7 361 259	8 134 173	
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-14 623	-2 117 439	
Kokku	7 346 636	6 016 734	
Mitmesugused nõuded			
Muud lühiajalised nõuded	51 273 877	29 932 236	5
Viitlaekumised			
Intressid	2 919 392	4 103 805	
Muud viitlaekumised	0	57 790 394	6
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud			
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	3 597 756	541 895	
Varud			
Ostetud kaubad müügiks	971 367	1 439 596	
Ettemaksed hankijatele	97 418	1 030	
Kokku	1 068 785	1 440 626	8
Käibevara kokku	163 112 031	460 416 899	
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud			
Muud aksiad, osad ja võlatähed	180 000	180 000	4
Mitmesugused pikaajalised nõuded	14 690 148	29 080 168	10
Kokku	14 870 148	29 260 168	
Materiaalne põhivara			
Maa ja ehitised (soetusmaksumuses)	12 747 140	3 501 796	
Masinad ja seadmed (soetusmaksumuses)	860 288	483 966	
Muu inventar (soetusmaksumuses)	27 159 129	30 250 366	
Akumuleeritud põhivara kulum	-26 323 352	-23 182 888	
Kokku	14 443 205	11 053 240	9
Immateriaalne põhivara			
Ostetud litsentsid	2 269 786	2 279 357	9
Põhivara kokku	31 583 139	42 592 765	
AKTIVA KOKKU	194 695 170	503 009 664	

Bilanss

	31.12.2000	31.12.2001	Lisa
PASSIVA			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused			
Tagatiseta võlakohustused	0	1 551 306	11
Võlad hankijatele			
Raviasutustele teenuste eest tasumata arved	163 972 554	215 388 612	
Apteekidele soodustingimustel väljastatud ravimite eest tasumata arved	30 660 575	48 536 976	
Teistele hankijatele ravikindlustuse hüvitiste eest tasumata arved	5 943 580	5 858 805	
Muud hankijatele tasumata arved	965 395	3 138 948	
Hankijatele tasumata arved kokku	201 542 104	272 923 341	
Maksuvõlad	13 063 835	18 425 619	7
Viitvõlad			
Võlad töövõtjatele	1 290 536	1 958 966	
Intressivõlad	2 754	0	
Muud viitvõlad	11 863	0	
Kokku	1 305 153	1 958 966	
Lühiajalised eraldised	0	125 214	
Lühiajalised kohustused kokku	215 911 092	294 984 446	
Pikaajalised kohustused	0	5 298 654	11
Kohustused kokku	215 911 092	300 283 100	
Omakapital			
Eelmiste perioodide tulem	-1 796 075	-28 034 370	
Aruandeaasta tulem	-19 419 847	230 760 934	
Omakapital kokku	-21 215 922	202 726 564	12
PASSIVA KOKKU	194 695 170	503 009 664	

Tulemiaruanne

	2000.a.	2001.a.	Lisa
Laekumised riigieelarvest ja sissenõuded teistelt isikutelt	4 106 519 677	4 550 244 404	13
Tegevuskulude sihtfinants.tervishoiuprojektist	0	257 599	
Ravikindlustuse kulud	-4 076 277 039	-4 254 217 767	13
Brutotulem	30 242 638	296 284 236	
Üldhalduskulud	-52 275 430	-76 392 910	13
Muud tegevustulud	1 569 897	5 160 407	
Muud tegevuskulud	-903 890	-2 925 421	
Tegevustulem	-21 366 785	222 126 312	
Finantstulud			
muud intressi- ja finantstulud	1 977 883	8 634 622	
Kokku finantstulud	1 977 883	8 634 622	
Finantskulud			
muud finantskulud	-30 945	0	
Kokku finantskulud	-30 945	0	
ARUANDEAASTA TULEM	-19 419 847	230 760 934	

Eesti Haigekassa seaduse § 38 kohaselt kantakse aruandeaasta tulemist reservkapitali vähemalt 1/50 eelarve mahust, 89 000 000 krooni, ja sotsiaalmaksu ülelaekumised, 100 810 061 krooni, kokku 189 810 061 krooni.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Üldine informatsioon

Eesti Haigekassa on 14.06.2000 vastu võetud Eesti Haigekassa seaduse alusel loodud avalik-õiguslik juriidiline isik, mis alustas nimetatud seaduse alusel tegevust 01.01.2001. Eesti Haigekassa on kuni Eesti Haigekassa seaduse jõustumiseni tegutsenud Keskhaigekassa ja piirkondlike haigekassade õigusjärglane. Eesti Haigekassa eesmärk on ravikindlustushüvitiste võimaldamine vastavalt Eesti Vabariigi ravikindlustusseadusele, muudele õigusaktidele ja haigekassa eelarves ettenähtud ravikindlustuse kuludele.

Vahendid oma ülesannete täitmiseks saab Eesti Haigekassa põhiosas riigieelarves ravikindlustuseks ettenähtud summast, samuti ravikindlustuseks ettenähtud sotsiaalmaksu ülelaekumistest. Laekunud sotsiaalmaksu arvelt finantseerib Eesti Haigekassa ravikindlustatutele ja nendega võrdsustatud isikutele meditsiiniteenuste osutamist ja soodusravimeid ning maksab töövõimetushüvitisi.

Üldpõhimõtted

Eesti Haigekassa raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusest ning rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginevast heast raamatupidamistavast.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2001 ja lõppes 31. detsembril 2001. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud Eesti kroonides.

Majandustehinguid kirjendatakse soetamismaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses. Raamatupidamise aruanded koostatakse tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt, välja arvatud riigieelarvest laekuvate tulude osas.

Aruandeskeemid ja algbilansi korrigeerimine

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud raamatupidamise seaduses kehtestatud bilansiskeemi. Tulemiarunaandena kasutatakse raamatupidamise seadusega kehtestatud kasumiaruande skeemi 2, mille osa kirjeid on ümber nimetatud lähtudes Haigekassa tegevuse eripärast.

Uute aruandeskeemide ja raamatupidamise seaduses kehtestatud arvestuspõhimõtete kasutuselevõtuga seoses on võrreldavuse tagamiseks korrigeeritud algbilanssi. Korrigeerimiste mõju algbilansi omakapitalile on toodud aastaaruande lisas nr. 12.

Välisvaluuta arvestus

Välisvaluuta tehingud kirjendatakse raamatupidamises ümberhinnatult Eesti kroonidesse tehingupäeval kehtinud Eesti Panga valuutakursi järgi. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva kursi alusel ja realiseerimata kursimuutused kajastatakse tulemiaruaandes.

Tulude ja kulude arvestus

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib nõudeõigus dividendidele.

Finantsinvesteeringute arvestus

Lühiajalisteks finantsinvesteeringuteks on need väärtpaberid, mis on ettenähtud edasimüümiseks (realiseerimiseks) bilansipäevale järgneva majandusaasta jooksul või mille kustutustähtaeg on bilansipäevast arvestades üks aasta või vähem.

Lühiajaliseks hoidmiseks soetatud väärtpaberite arvestus

Lühiajaliseks hoidmiseks soetatud väärtpaberid kajastatakse lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Erandiks on IOSCO liikmesriigi börsil noteeritud väärtpaberid, mis hinnatakse bilansipäeva noteeringust lähtuvalt. Väärtpaberite hindamisel kasutatakse *FIFO* meetodit.

Pikaajaliste finantsinvesteeringute arvestus

Aktsiate ja muude väärtpaberite portfelliinvesteeringuid hinnatakse lähtudes sellest, mis on madalam, kas investeeringu soetusmaksumus või realiseerimismaksumus.

Kui pikaajaliste võlakirjade soetusmaksumus erineb nende nimiväärtusest, siis jaotatakse soetusmaksumuse ja nimiväärtuse vahe võlakirja kestvuse perioodidele ning kajastatakse tulemiaruaandes investeeringutuludes.

Nõuete ja laenude arvestus

Nõuded ja antud laenud hinnatakse individuaalselt ja kajastatakse bilansis konservatiivsuse printsiibi alusel lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuded ja antud laenud, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruandeperioodi kuludesse ning näidatakse bilansis miinusmärgiga.

Nõuded ja laenud, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, hinnatakse lootusetuks ning kantakse bilansist välja.

Varude arvestus

Varud võetakse arvele soetusmaksumus ja kantakse kuludesse FIFO meetodil. Varud hinnatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

Materiaalse põhivara arvestus

Materiaalseks põhivaraks loetakse üle ühe aastase kasutuseaga varasid, mille soetusmaksumus ületab 10 000 krooni. Lühema kasuliku tööeaga ja madalama soetusmaksumusega varad kantakse nende soetamisel kuludesse.

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumus ja amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööeast. Maa maksumuselt amortisatsiooni ei arvestata. Kasutatavad amortisatsiooniperioodid on järgmised:

 hooned	20-25 aastat
 masinad, seadmed ja muu materiaalne põhivara	3-10 aastat

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseks põhivaraks loetakse üle ühe aastase kasutuseaga füüsilise substantsita identifitseeritav mittemonetaarne vara, mida kasutatakse oma tegevuses või administratiivsetel eesmärkidel ja mille soetusmaksumus ületab 10 000 krooni.

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumus ja amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööeast 3 kuni 5 aasta jooksul.

Peale soetamist immateriaalsele varale tehtavad kulutused kantakse üldjuhul perioodi kuludesse. Täiendavad kulutused lisatakse immateriaalse põhivara maksumusele, kui on tõenäoline, et need kulutused võimaldavad varal genereerida esialgselt hinnatust rohkem majanduslikku kasu tulevikus ning neid kulusid on võimalik usaldusväärselt hinnata ja varaga seostada.

Kasutus- ja kapitalirendi arvestus

Kasutusrendina kajastatakse renti, mida rentnik saab lisanduvaid väljamakseid tegemata lõpetada ning mille puhul renditud varaobjekti omandiõigus ei lähe rendiperioodi kestel ega selle lõppedes rentnikule üle. Kasutusrendi makseid kirjendatakse tekkepõhiselt kuludes.

Kapitalirendina käsitletakse renti, mis ei ole kasutusrent. Kapitalirendi tingimustel renditud vara ja vastav kohustus võetakse bilansis arvele. Kui vastavalt rendilepingule läheb renditud objekti omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle rentnikule, arvestatakse amortisatsiooni tavakorras. Kui renditud objekt kuulub tagastamisele, on objekti maksimaalne amortisatsiooniperiood rendisuhte kehtivuse periood.

Kassatagavara

Haigekassa eelarve kassatagavara on haigekassa eelarve vahenditest moodustatav reserv, mida juhatus kasutab haigekassa kulude finantseerimiseks ajutiste kassalünkade korral. Eesti Haigekassa seaduse § 37 järgi on kassatagavara suurus vähemalt 5 protsenti eelarve mahust.

Reservkapital

Haigekassa reservkapital on haigekassa eelarve vahenditest moodustatav reserv ravikindlustussüsteemile makromajanduslikest muutustest tulenevate riskide vähendamiseks. Eesti Haigekassa seaduse § 38 järgi on reservkapitali suuruseks 8 protsenti eelarve mahust. Reservkapitali kantakse igal aastal vähemalt 1/50 haigekassa eelarve kogumahust ning ravikindlustuseks ettenähtud sotsiaalmaksu ülelaekumised kuni käesolevas seaduses sätestatud reservkapitali suuruse saavutamiseni või taastamiseni. Reservkapitali võib kasutusele võtta ainult erandkorras Vabariigi Valitsuse korraldusega sotsiaalministri ettepanekul.

Lisa 2. Rahavoogude aruanne

	31.12.2000	31.12.2001
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud sotsiaalmaks	4 093 224 131	4 578 437 928
Hankijatele tasutud arved	4 063 836 930	4 320 083 036
Töötajatele tasutud	16 097 407	21 085 820
Tasutud maksud	11 642 550	12 691 641
Tasutud intressid	0	0
Muud laekunud tulud	30 158 077	40 191 997
Muud tasutud kulud	0	980 147
Rahavood põhitegevusest kokku	31 805 320	263 789 281
Rahavood investeerimisest		
Tasutud põhivara eest	3 900 317	516 820
Laekunud põhivara müügist	0	413 163
Tasutud lühiajaliste finantsinvesteeringute eest	0	91 707 662
Rahavood investeerimisest kokku	-3 900 317	-91 811 319
Raha ja pangakontode netomuutus	27 905 003	171 977 961
Pangakontod perioodi algul	69 000 583	96 905 586
Raha muutus	27 905 003	171 977 961
Pangakontod ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	96 905 586	268 883 547
sh. lühiajalised deposiithoiused	-	257 000 000

Lisa 3. Raha ja pangakontod

	31.12.2001
Nõudmiseni hoiused	11 883 547
Tähtajalised hoiused	257 000 000
Kokku raha ja pangakontod	268 883 547
Tähtajalised hoiused tähtajaga:	
kuni 1 kuu	227 000 000
1 kuni 3 kuud	30 000 000
Kokku	257 000 000

Lisa 4. Aktsiad ja väärtpaberid

Lühiajalised investeeringud

Võlakiri (kommertspaber)	Algkuupäev	Bilansiline maksumus (soetusmaksumus)	Võlakirja lunastamise kuupäev	Tootlus %	Laekuv tulu
SWE(CP)	16.11.2001	19 970 986,00	21.01.2002	3,40	123 900,00
SWE(CP)	16.11.2001	19 530 174,00	16.05.2002	3,80	374 940,00
SWE(CP)	30.11.2001	4 847 354,40	25.03.2002	3,40	52 645,60
SWE(CP)	30.11.2001	3 469 651,50	04.03.2002	3,35	30 348,50
ÜP(CP)	05.12.2001	14 937 600,00	21.01.2002	3,20	62 400,00
SWE(CP)	14.12.2001	4 938 940,00	22.04.2002	3,45	61 060,00
SWE(CP)	20.12.2001	14 731 875,00	20.06.2002	3,60	268 125,00
ÜP(CP)	28.12.2001	9 281 081,25	28.06.2002	3,60	168 918,75
KOKKU		91 707 662,15			1 142 337,85

Eesti Haigekassa kassatagavara vahendeid haldab ja investeerib Eesti Riigikassa.

Pikaajalised finantsinvesteeringud

Eesti Haigekassal on soetatud aktsiaid nimiväärtuses alljärgnevalt

	AS Viimsi Haigla aktsiad (soetusmaksumuses)		AS Pärnu Mudaravila aktsiad (soetusmaksumuses)	
	2000	2001	2000	2001
Saldo aasta algul	90 000	90 000	90 000	90 000
Saldo aasta lõpul	90 000	90 000	90 000	90 000

Eesti Haigekassa omab nimetatud äriühingutes alla 20% aktsiatest.

Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded

Sisu	31.12.2001	Lisa
Nõue Vene Föderatsiooni Suursaatkonna juures asuval Sotsiaallosakonnale ⁽¹⁾	15 475 469	
Tallinna Diagnostikakeskusele nõue ⁽²⁾	9 541 194	
Väljastatud laenude lühiajaline osa	4 893 300	10
Terviseedendamise projektide kasutamata osa	10 838	
Ülalpidamiskulude tagasimaksu nõue	11 435	
Kokku	29 932 236	

⁽¹⁾ Vastavalt lepingule hüvitab Haigekassa Eestis elavate Venemaa sõjaväepensionäride ravikulud, mis tagastatakse Venemaa poolt.

⁽²⁾ Tallinna Diagnostikakeskuse hoone ehituseks eraldatud vahendid, mille tagasisaamise tingimuste üle käivad läbirääkimised.

Lisa 6. Muud viitlaekumised

Muude viitlaekumiste koosseisus on Riigikassa poolt seisuga 31.12.2001 üle kandmata sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa summas 57 790 393 krooni, mis oli maksumaksjate poolt tasutud 2001.a. eest.

Lisa 7. Maksud

Maksuliik	ettemaks	31.12.2000 maksuvõlg	ettemaks	31.12.2001 maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	3 862	12 702 613	1 109	16 526 830
Sotsiaalmaks	0	354 221	1 314	1 851 362
Erisoodustuse tulumaks	0	7 001	0	47 427
Maamaks	0	0	492	0
Kokku	3 862	13 063 835	2 915	18 425 619

Üksikisiku tulumaksuvõlg sisaldab Haigekassa poolt arvestatud kindlustatute töövõimetus-
hüvitistelt arvestatud tulumaksu.

Lisa 8. Varud

Eesti Haigekassal on soetatud seisuga 31.12.2001.a. retseptiblankette summas 1 439 596 krooni ja postimaksevahendeid summas 1 030 krooni. Kokku on varusid summas 1 440 626 krooni.

Lisa 9. Põhivara

Materiaalne põhivara

Põhivara rühm	Maa ja ehitised	Masinaid ja seadmed	Muu inventar	Kokku
Soetusmaksumus				
01.01.2001	12 747 140	860 288	27 159 129	40 766 557
Soetatud põhivara	0	0	7 366 780	7 366 780
Müüdnud põhivara	0	0	-1 846 767	-1 846 767
Tasuta võõrandatud/ maha kantud	-9 245 344	-376 322	-2 428 776	-12 050 442
31.12.2001	3 501 796	483 966	30 250 366	34 236 128
Akumuleeritud kulum				
31.12.2000	4 004 013	806 807	21 512 532	26 323 352
Arvestatud kulum	293 088	13 957	3 631 252	3 938 297
Müüdnud/maha kantud/ võõrandatud põhivara	-2 426 896	-376 322	-4 275 543	-7 078 761
31.12.2001	1 870 205	444 442	20 868 240	23 182 887
Jääkväärtus				
01.01.2001	8 743 127	53 481	5 646 597	14 443 205
31.12.2001	1 631 591	39 524	9 382 125	11 053 240

Sotsiaalministri 21. detsembri 2000 käskkirja alusel anti aruandeaastal Tervisekaitseinspeksioonile tasuta üle Tartus Põllu tn 1 asuv hoone jääkmaksumusega 6 818 448 krooni.

Immateriaalne põhivara

Põhivara rühm	Ostetud litsentsid	Kokku
Soetusmaksumus		
31.12.2000	3 694 940	3 694 940
Soetatud põhivara	1 566 706	1 566 706
31.12.2001	5 261 646	5 261 646
Akumuleeritud kulum		
31.12.2000	1 425 154	1 425 154
Arvestatud kulum	1 557 136	1 557 136
31.12.2001	2 982 290	2 982 290
Jääkväärtus		
31.12.2000	2 269 786	2 269 786
31.12.2001	2 279 357	2 279 357

Lisa 10. Eesti Haigekassa poolt antud laenud

Seisuga 31.12.2001.a.

Raviasutus	Laenu jääk 31.12.2001	laenu lühiajaline osa	sh. laenu pikaajaline osa	Tasumata intressi jääk 31.12.2001
Mustamäe Haigla	16 633 500	0	16 633 500	4 068 529
Eesti Onkoloogiakeskus	13 046 668	600 000	12 446 668	0
Tallinna Keskhaigla	4 200 000	4 200 000	0	29 334
Ahtme Haigla	93 300	93 300	0	0
Kokku	33 973 468	4 893 300	29 080 168	4 097 863

Seisuga 31.12.2000.a.

Raviasutus	Laenu jääk 31.12.2000	laenu lühiajaline osa	laenu pikaajaline osa	Tasumata intressi jääk 31.12.2000
Mustamäe Haigla	17 956 700	15 973 200	1 983 500	2 773 092
Eesti Onkoloogiakeskus	13 646 668	5 140 020	8 506 648	0
Tartumaa Polikliinik	858 297	858 297	0	0
Tallinna Keskhaigla	6 604 200	2 404 200	4 200 000	146 300
Ahtme Haigla	93 300	93 300	0	0
Kokku	39 159 165	24 469 017	14 690 148	2 919 392

Lisa 11. Kapitalirent ja kasutusrent

Kapitalirent

Alljärgnevas tabelis on esitatud andmed kehtiva kapitalirendilepingu kohta (renditud on server)

Põhivara liik	Muu inventar
Lepingu lõpptähtaeg	01.01.2006
Keskmine intressimäär	5.35%
Varade soetusmaksumus	6 849 960
Akumuleeritud kulum	142 707
Aruandeaastal arvestatud kulum	142 707
Aruandeaastal tasutud, s.h.	0
a) esialgne sissemakse	0
b) tagasimaksed	0
Aruandeaastal arvestatud intressid	0
Kohustuste jääk 31.12.2001, s.h.	6 849 960
Tagasimaksed järgmisel aruandeaastal (intressita)	1 551 306

Kasutusrent

Kasutusrendi makseid on aruandeaasta kasumiaruandes kajastatud kogusummas 1 154 623 krooni eest.

Sellest 752 119 krooni tasuti arvutustehnika kasutusrendi eest ja 402 504 krooni transportvahendite rendi eest.

Lisa 12. Omakapitali muutuste aruanne

	Kapital	Eelmiste perioodide tulem	Aruandeaasta tulem	Kokku
31.12.2000	16 892 991	131 353 630	-47 465 634	100 780 987
Algsaldode korrigeerimine	-16 892 991	-133 149 705	28 045 787	-121 996 909
31.12.2000 korrigeeritud	0	-1 796 075	-19 419 847	-21 215 922
31.12.2000	0	-1 796 075	-19 419 847	-21 215 922
2000.a. tulem		-19 419 847	19 419 847	0
Hoone (Põllu 1a, Tartu) tasuta üleandmine		-6 818 448		-6 818 448
Aruandeaasta tulem			230 760 934	230 760 934
31.12.2001	0	-28 034 370	230 760 934	202 726 564

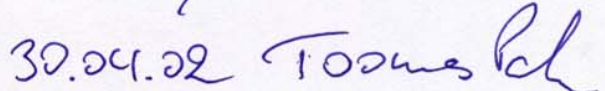
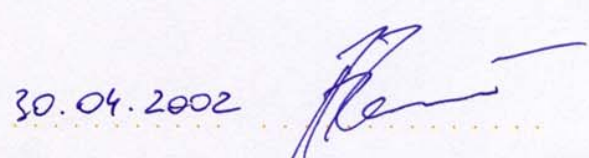

Lisa 13. 2001.aasta eelarve täitmise aruanne

Aruanne on esitatud tuhandetes kroonides

	2000 tegelik	2001 eelarve	2001 tegelik	2001 tegeliku võrdlus eelarvega %
Sotsiaalmaks	4 093 224	4 441 280	4 542 090	102,27
Sissenõuded teistelt isikutelt	10 870	10 000	8 154	81,54
Finantstulud	990	3 741	6 843	182,92
Muud tulud	54 632	2 000	6 953	347,63
Sihtfinantseerimise tulu			258	
Kokku tulud	4 159 716	4 457 021	4 564 298	102,41
Raviteenuste kulud	2 837 651	2 876 850	2 823 685	98,15
Haiguste ennetus	52 709	50 000	44 628	89,26
Üldarstiabi raviteenused		342 093	335 824	98,17
Eriarstiabi		2 207 073	2 170 073	98,32
Hooldusravi		46 678	48 001	102,83
Hambaravi kulud	240 831	231 006	225 158	97,47
Tervise edendamine	13 342	13 500	12 958	95,99
Ravimid	473 953	540 200	666 123	123,31
Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid	443 969	500 200	627 897	125,53
Tsentraalselt soetatavad ravimid	29 985	40 000	38 226	95,57
Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud	726 422	730 703	744 831	101,93
Muud kulud	1 250	7 200	6 621	91,95
Ravikindlustusalaste välislepingutega seotud kulud	1 250	1 500	1 235	82,33
Esmaste varajaste proteeside kulud		5 700	5 386	94,49
Ravikindlustuse kulud kokku	4 052 618	4 168 453	4 254 218	102,06
Personal- ja juhtimiskulud	29 568	39 695	34 487	86,88
töötasu	22 231	29 846	24 389	81,72
põhitöötasu		22 243	22 073	99,23
tulemustasu		5 561	2 317	41,66
juhatuse ja nõukogu liikmete tasu		2 042	1 483	72,62
sotsiaalmaks	7 337	9 849	8 614	87,46
Majandamiskulud	16 725	15 166	15 427	101,72
Infotehnoloogia kulud	10 260	13 190	12 471	94,55
Ravikindlustushüvitiste arvlamisega seotud kulud	0.0	1700	1 529	89,94
Arenduskulud	1 000	1 300	553,5	42,58
Finantskulu (pangateenused)	28	2 300	537	23,35
Muud kulud	96 554	10 217	11 916	116,63
blanketid ja trükised	7 938	6 747	7 443	110,32
ravikindl. süsteemi järelvalve	540	2 500	454	18,16
muud kulud	88 076	970	4 019	414,29
Haigekassa reformikulud	0	2 500	2 141	85,64
Ülalpidamiskulud kokku	154 135	86 068	79 061	91,86
Sihtfinantseerimise kulu			258	
Reserv		202 500	230 761	113,96
Reservkapital		89 000	189 810	213,27
Kassatagavara		113 500	40 951	36,08
EELARVE KULUD KOKKU	4 206 753	4 457 021	4 564 297	102,41

Majandusaasta aruande allkirjad

Eesti Haigekassa juhatus on koostanud 2001. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Eesti Haigekassa nõukogu on juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, tulemi jaotamise ettepanekust ja audiitori järeldusotsusest, läbi vaadanud ja heaks kiitnud.

	Nimi	Kuupäev	Allkiri
Juhatus:			
Juhatusesimees	Maris Jesse	30.04.02	
Juhatuseliige	Toomas Palu	30.04.02	
Juhatuseliige	Andres Rannamäe	30.04.2002	
Juhatuseliige	Rein Parelo	30.04.2002	

Nõukogu:

Nõukogu esimees Siiri Oviir

07.06.2002 Siiri Oviir

Nõukogu liige Kalle Jürgenson

07.06.2002 Kalle Jürgenson

Nõukogu liige Toomas Vilosius

07.06.2002 Toomas Vilosius

Nõukogu liige Katrin Saluvere

07.06.2002 Katrin Saluvere

Nõukogu liige Endel Eero

07.06.2002 Endel Eero

Nõukogu liige Harri Taliga

14.06.2002 Harri Taliga

Nõukogu liige Ene Tomberg

07.06.2002 Ene Tomberg

Nõukogu liige Piia Tint

07.06.2002 Piia Tint

Nõukogu liige Toomas Annus

07.06.2002 Toomas Annus

Nõukogu liige Sandor Liive

07.06.2002 Sandor Liive

Nõukogu liige Enn Veskimägi

17.06.02 Enn Veskimägi

Nõukogu liige Helve Luik

07.06.2002 Helve Luik

Nõukogu liige Harri Õunapuu

28.06.02 Harri Õunapuu

Nõukogu liige Tiit Laja

10.06.2002 Tiit Laja

Nõukogu liige Kaido Kotkas

07.06.2002 Kaido Kotkas

KPMG Estonia

Ahtri 10A
10151 Tallinn
Estonia
Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777

Audiitori järeldusotsus

Eesti Haigekassa nõukogule

Oleme auditeerinud Eesti Haigekassa 31. detsembril 2001 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet, mis on esitatud lehekülgedel 36 kuni 49. Nimetatud raamatupidamise aastaaruande õigsuse eest vastutab Eesti Haigekassa juhatus. Meie ülesanne on anda auditi tulemustele tuginedes hinnang raamatupidamise aastaaruande kohta.

Sooritasime auditi kooskõlas Eesti Vabariigi audiitortegevuse eeskirjadega. Nimetatud eeskirjad nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldaks piisava kindlustundega otsustada, ega raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu ja ebatäpsusi. Auditi käigus oleme väljavõtteliselt kontrollinud tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad. Meie audit hõlmas ka raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Arvame, et meie audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks raamatupidamise aastaaruande kohta.

Oleme seisukohal, et ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanne kajastab kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega olulises osas õigesti ja õiglaselt Eesti Haigekassa finantsseisundit seisuga 31. detsember 2001 ning siis lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid.

Tallinn, 20. mai 2002

AS KPMG Estonia

Andres Root
Vannutatud audiitor

Taivo Epner
Vannutatud audiitor

Alateselts KPMG Estonia, a company incorporated under the Commercial Code of the Republic of Estonia, is a member of KPMG International, a Swiss association.

213413